MOKSLAS ★ MENAS LITERATŪRA

Klajojančio piemens daina

Ištrauka iš premijuotojo veikalo

BR. ZUMERIS, Australija

Poetas Leopardi atvaizduoja žmogaus gyvenimą "Naktinėj Azijos klajojančio piemens dainoj:

Žilas ligotas senelis,
Pusnuogis ir basas,
Su sunkia našta ant strėnų,
Per kalnus ir slėnius,
Per aštrius akmenis, smėlynus /ir krūmus,
Per vėją, audrą, kai sviln a karš /čiai
Ar šalčiai užeina, —
Jis bėga keliu, bėga šniokštuo- /ja,
Brenda per upes, per liūnus,
Sukniumba, pakyla, vis labiau skuba,
Jis nepasilsi, neatsigauna jo kū- /nas,
Jis sudraskytas, kraujuotas; pa /galiau pribėga
Tenai, kur vedė jį kelias ir jė- /gos:
Šiurpią, didžiulę
Bedugnę, į kurią krisdamas vis- /ką užmiršta.
Skaistusis mėnuli, —
Toks mūsų mirtingas gyveni- /mas.

Tai Leopardi suprasto žmogaus paskirtis, kurią jam siūlo šitas pasaulis. "Gimstančiam pražūtinga jo gimimo diena" — prideda savo eilėraščio gale poetas. Šita dalia tai netekusio tikėjimo, nusivylusio "pasaulio skausmo" ir nebūties iškankinto žmogaus dalia. Visas gyvenimas tėra liūdnas apmąstymas; visas džiaugsmas tėra laikinai nutilusios baimės skausmas; visi malonumai tėra tiktai trumpi dirgsniai tarp skausmų. Nuo gimimo dienos mes neišvengiamai einame į nebūtį, į tą nebūtį, kurią mums atvėrė mūsų gimimo diena. Ta diena tai mūsų nelaimės diena, kurią gimdami pasveikinome verksmu ir ašaromis.

Šilerio optimizmas

Tačiau Šilerio "Orleano Mergelėje" randame kalbant:

...Kas man daros? — Su debe- /sim kylu,
Šarvai gi sunkūs tampa man /sparnais.
Augštyn-augštyn — jau liekas /žemė —
Skausmai trumpi, o amžinas yr /džiaugsmas!

Čia žmogus jau nekrinta į bedugnę, į nebūtį. Iš pasaulio skausmų jis skrenda. Jį sukaustę šarvai pasidaro jam sparnais, kurie neša į amžinąjį džiaugsmą. Tokiu būdu čia išky la pasaulio ir buvimo prasmingumas. Žmogus žemėje gyvena laikinai, kad laimėtų amžinybę.

Scenoje ant Dunojaus kranto Šilerio "Plėšikuose" veikėjas Karlas gėrisi gamtos grož'u ir pasauliu: "Žiūrėkit, kokia puiki rugiapjūtė, medžių šakos lūžta nuo vaisių; vynuogės linksta nuo sunk'ų kekių... O pasaulis toks gražus, o žemė tokia puiki". Karlas vieno tenorėtų: pas'likti šioje žemėje paprastu dar bininku. O Goethės Jauna kalba šitaip: "Kada iš malonaus slėnio pakyla rūkai, o saulė iš augš to žiūri į nepermatomą miško tamsą, tik v'enas kitas spindulys prasimuša į tą šventovę: guliu augštoj žolėj, pakrantėj čiur lenančio upelio. Prisiglaudęs prie žemės, stebiuos įvairiomis žolelėmis, jaučiu arti širdies knibždant daugybę mažučių vabaliukų ir uodų, besisukinėjančių tarp šapaliukų, ir žiūriu į jų nesuskaitomas, nesuvokiamas išvaizdas. Tada gyvai jauč'u bu- vimą Visagalinčio, kuris leido mus, panašius į save, jaučiu dvelkimą To, Kuris viską savo meile gaubia ir pasaulį laiko džiaugsme. Drauge, tada raibs ta mano akys ir visa žemė ap linkui, ir dangus ilsisi mano sieloj. kaip mylimosios vaizdas. Ilgiuos tada ir mąstau: ak... kad galėčiau išlieti ant popieriaus v'sa, kas taip pilnai, taip karštai gyvena manyje, tai būtų mano sielos veidrodis, kaip mano siela yra begalinio Die vo atspindys".

Miltono duotas pasaulio vaizdas

Miltono "Prarastajame Roju je" randame žmogui sutverto pasaulio vaizdą, kuris kabo did džiulio chaoso viduryje. Viršum šio pasaulio yra dangus, o apačioje — pragaras. Pasaulį laiko auksinė grandis, pririšta prie dangaus skliauto. Jeigu ne ta grandinė, pasaulis kr'stų į pragaro gelmes. Gerieji angelai pasaulį iš dangaus pasiekia auksiniais laiptais. Blogieji arba vel niai iš pragaro gelmių ateina į pasaulį t'ltu, kurį žmogui ro juje nusikaltus, pastatė Nuodė mė ir Mirt's. Prieš žmogaus nusikaltimą jokio tilto tarp pragaro ir žemės nebuvo. Pasaulis buvo tiktai tiesioginiame sary šyje su dangumi. Tačiau Jievai su Adomu nusikaltus, prie tų pačių vartų, kur anksč'au angelai ateidavo į pasaulį, Mirtis ir Nuodėmė prijungė tiltą, kuriuo atskuba velniai. Tokiu būdu da bar tiek geri, tiek angelai į žemę patenka per tuos pačius var tus.

Žmogaus gyvenimas žemėje yra įaustas į didingus šviesos ir tamsos, dienos ir nakties sim bolius. Šviesa surūšiavo, su skirstė daiktus; nakt's juos ap kabina ir sujungia. Naktyje sle piasi didysis amžinybės neribo tumas, nes joje susipina daiktų pradž'a ir galas. Žmogaus šir dyje yra didžioji šviesos ir tam sos kovos vieta.

Didingoji visata alsuoja prieš mūsų akis, kada pažvelgiame į augštį, į žvaigždėtą dangų. Švie sos galybe alsuoja šita milžinišką visata, didingas's Visatos altorius. Mėlynoje visatos jū roje plaukioja žvaigždynai, sau lių sistemos, nesuskaitomos pla netos. Po kojomis, iš žemės, ke liasi augalai, gėlės ir tarpsta gyvuliai. Neaprėpiamos did'bės, neįžiūrimos mažybės, įvairiau sio judėjimo, kilimo ir žlugimo, gimimo ir mirimo karalystės priešakyje stovi žmogus. J's vi satos karalius. Jis klajojantis piemuo stebuklingoje kūrinijoje.

Žmogus — Dievo draugas

"Dievas sukūrė žmogų tam kad turėtų sau draugą begalinėje vienatvėje" — metė drąsią mintį Berdiajevas. Šitoje galimybėje yra žmogaus didybė ir jo menkybė. D'dybė, kad jis yra Dievo draugas ir Jo kūrinijos tikslas bei atbaigimas. Menkybė, kad jis, ateidamas iš Die vo, yra svetimas šiam pasauliui Jis trokšta tikrosios savo tėvynės. Žmogus nenur'msta šiame pasaulyje, nes jis į jį yra tik tai atėjęs, kaip laik'nas keleivis į laikinuosius užeigos namus. Žmogus žvelgia į augštesnį, į kitą būties rūmą, augščiau, "ne gu žvaigždės tviskančios".

Augustinas, jž ūrėjęs žemėje šviesos ir tamsos karalystę, prie jo įsitikinimą, kad žmogaus ne tvirtumo priežastis žemėje yra jo dvilypi prigimtis: siela ir kū nas. Siela ir kūnas yra iš prie šingų pasaulių. Užtai žmogus yra priešingų pasaulių kovos ir kovos įprasminimo vieta. Kas aš esu, mano Dieve? Kokia yra mano prigimtis? Klausė Augus tinas, žiūrėdamas į žmogų, į tą grande profundum, tą neišspren džiamai gilią žmogaus asmeny bės paslaptį. Augustinas stebi si žmogaus gilumu ir paslaptingumu, kuris yra viso to šaltinis, kad žmogus amžinai veržiasi iš šio pasaulio, kame jis savo bu vimo gilumoje jaučiasi niekada nepatenkintas, apleistas, bena mis ir vienišas.

Šitas vienišas stovi mažoje žemėje prieš neaprėpiamą did žiulę visatą, pilną nesuskaito mų dangaus, kūnų, ir klausia: — O neįspėjama kūr'nijos mįsle!

Didis žmogus, nes jis supran ta mįslės neįspėjamumą; men kas jis, nes šal'a nieko nežino jimo j's nepažįsta net pats sa vęs. Didybės ir menkybės pa vėsyje žmogus dažnai sukyla. Jis sukyla vienas prieš visą pa saulį.

Didysis žemės sukilėlis

Žmogus yra didysis žemės su kilėlis, kuris dažnai matuoja pasaulio tvarką ir teisingumą savo žmogiškuoju matu.

"O aš kvailys, svajojęs pik tais darbais pataisyti pasaulį ir, nesilaikydamas įstatymų, pa taisyti pačius įstatymus... Aš pa norau, o Dievo Apvaizda, sulyginti Tavo kalavijo dantuotus ašmenis ir pataisyti Tavo šališ kumą... Pasigailėk, o pasigailėk kūdikio, išdrįsusio perspėti Tavo lėmimus!" — sušunka Šilerio "Plėšikuose" Karlas, išėjęs pro testuoti ir griauti, bet pritrūkęs minties, kai reikėjo pasakyti tai, kas reikia pasakyti.

Dievas sukūrė žmogų, o žmo gus-sukilėlis sukūrė žemėje gė rį ir blogį. Naudodamasis lais va valia, žmogus nenuėjo jieš koti Dievo, bet vylėsi kūrinijo je rasti augščiausią vertybę.

"Jie visi mirė tikėjime, nega vę pažadėtų dalykų, bet maty dami juos toli prieš save. Įkal bėti ir apglėbti jų, jie prisipa žino buvę svetimi, tik pakelei viai žemėje" (Hebr. II-13).

Prieš keturis šimtus metų Sa vonoje, Italijoje, gimė poetas Gabriello Chiabrera. Ilgą laiką jis buvo laikomas užmirštyje, kaip smulkus ir nežymus Par naso šalies svečias. Tik vele sniais laikais meno ir literatū ros kritikai iškasė jį iš praei ties dulkių ir parašė apie jo as menį eilę vertingų monografijų. Tas poetas mirdamas ant savo kapo liepė iškalti žodžius: "Draugužį, gyvendamas jieško jau aš užuovėjos Parnaso kal ne, tu gi verčiau jieškok jos Kalvarijos kalne".

Parnasas ir Kalvarija

Parnasas ir Kalvarija! Koks palyginimas. Abudu jie yra gar bės vieta. Parnasas — garbė ir laimė šiame pasaulyje; Kal varija — pergalė šio gyvenimo ir garbė amž'nybėje. Pirmasis rodo kelią į šį pasaulį; antra sis — į amžinybę. Kurį pasiren kame — priklauso nuo mūsų.

Poetas sako, kad jis jieško užuovėjos Parnase, bet mums jos pataria jieškoti Kalvarijos kalnė.

"Krito jūron, krito mažas, kaip /smiltis, lašelis —
Tu ir jūrą, ir lašelį tu, žmogau, /matai.
Nuo pajūrio lig pajūrio eina il- /gas žemės kelias —
O kas tu? Iš kur tu? Į kur tu, /žmogau, kritai?"
(Brazdžionis)

Susitinkame mes kelioms de šimtims metų šiame gyvenime, šioje šimto kelių kryžkelėje.

Juokdamies, krykštaudami, šaukdami ir kalbėdami statome namus iš smėlio ir žaidžiame vystančiais gyvenimo medžio lapais.

Valandėlę stapteliame. Prieš save išvystame mieląją žemę, savo rankomis apkabinusią krykštaujančius vaikus, luošus, ligonius, susirūpinusius tėvus, laimingas motinas ir nelaimin gus įsimylėjusius.

Mes nesuprantame savo ver tės pasaulyje.

Pasaulyje mes tiktai žaidžia me.

Mes žaidžiame nuo to laiko, kada atsibundame, iki to laiko, kada šykštuolis saulėlydis pas lepia paskutinį spindulį, o die nos šviesa pasineria į nepermatomą tamsą.

Mes žaidžiame su auksine auš ra, žaidžiame su sidabriniu mė nuliu, su daiktais, t'ktai ne su jais pačiais, bet nuomonėmis apie juos.

Su auksine aušra pakylame neišmatuojamos būties pajūry je didžiajam žaidimui.

Mes žaidžiame nuo ryto ligi nakt'es ir nei vienas nežinome geresnio žaidimo kaip šitas.

Visi susirenkame neaprėpiamo būties vandenyno pakrantėje. Čia sueina nesuskaitomų sau lėtekių vaikai. Čia vyksta didy s's susir'nkimas. Čia susitinka me kelioms dešimtims metų.

Šypsomės. Dainuojame. Žai džiame tuščiomis kriauklėmis ir vėl jas išbarstome.

Neišvažinėtoje dangaus mė lynėje ritasi į vakarus skais čioj' saulė. Švelnioje būties mis terijoje artėja vakaras.

Ateina miegas. Užmerkia a kis.

O "nuo pajūrio lig pajūrio ei na ilgas žemės kelias", kuriuo ateina ir praeina žaidžiančios min'os!

Danutė Lipčiūtė

Laiškas

Tarp pirštų nerimu drebąs štai laiškas
ir raidės kelios išblukusios kelionėje ir nuovargio išgeltos,
Pavasariais pakvipęs ižas — užlaužta praeitis ten kelias,
Sekminių obelys, lyg krikšto rūbas baltas...

Ten tėviškės paprastės ajerais atlinksta vakarai ir dienos,
ir gryčia pravira jau poilsiui bemerkiant akis,
ant slenksčio tėvo žili plaukai tarp pypkės dūmų drieksis,
ir motina rožančiaus beskaitant dalis...

Ir dar...
Štai kultuvės dainuoja ar baras paupiais:
tai seserys velėja trinyčius audimus,
laukuose broliai žemės įščių priberia grūdais,
o tvindantį dainą — laimingus arimus...

Delsiu...
Bet laiško vidurnios lyg kraujas, lyg šauktų slenksčio minamas akmuo.

Atplėšiu ir skaitau. Rašo sesuo...
Tėvo pypkę suskaldė vagys,
Mamos rožančius sutrūko velėnose, įžiebiant žvakes rudens.
Žlugtą nunešė patvinę vandenys.
Arimus užpustė taigos. Linai nušalo ir neatžels...

Jaučiu, kaip varva pirštais gyvenimo tėkmė kruvina,
iš sudužusio indo paskutiniai lašai...
Mano rankoje lyg kaukolės išsišiepus burna
tekartoja: — tu viską turėjai ir visko netekai...

Vyt. Didžiojo muzėjus Kaune, pastatytas pagal arch. V. Dubeneckio projektą 1930 m. Klišė—tėvynės vaizdų albumo "Lietuva"

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Bronius Zumeris,** kurio kny ga "Gyvenimo keliu" yra lai mėjusi jaunimo literatūros pre miją ir kurios ištrauką spaus dinome šiame puslapyje, gyve na Melbourne, Australijoje. Į tą tolimą šalį pateko iš trem ties Vokietijoje. Autorius mėgs ta daug skaityti ir mintyti. Yra nuolatinis Draugo skaitytojas, bendradarbis daugelio l'etuviškų laikraščių. Telegrama ir oro paš tu kreipėmės iš Australijos pra šydami daugiau žinių apie šį mūsų laureatą, ir kai tik gausi me, tuojau išspausdinsime.

● **15 metų be dr. Jurgio Šla pelio.** Šiemet kovo mėn. 17 d. suėjo penkiolika metų, kai Vil niuje pasimirė dr. Jurgis Šlape lis. Tie, kuriems yra tekę būti Vilniuje ar apie jį skaityti, tur būt, daugiausia dr. Šlapelio var dą sieja su jo knygynu, visais lenkų okupacijos laikais buvu siu vienu didžiausių lietuvybės švyturių.

Tačiau tai buvo tik maža da lelė tos šakotos dr. Šlapelio veik los, kurią jis kaip visuomenininkas, kalbininkas, vertėjas ir tau tosakos rinkėjas užima Vilniaus krašto istorijoje.

Dr. Šlapelis priklauso tai ka tegorijai lietuvių gydytojų, ku rie, kad ir įsigiję medicinos iš silavinimą, nedirbo toje srityje, bet visas jėgas ir materialinius išteklius skyrė lietuvybei.

Jurgis Šlapelis kilimo panevė žietis, gimęs 1876 m. Galsiškių vkm., Šimonių valsčiuje, kara liškųjų ūkininkų gausingoje šei moje. Pradžioje pasimokęs kai mo mokykloje, įstojo į Mintau jos gimnaz'ją, kur iš aštuntos klasės išvarytas su vilko biletu už atsisakymą prieš pamokas kalbėti rusiškai maldą, Petra pilyje išlaikė eksternu egzami nus ir ten gavo brandos ates tatą.

Maskvoje studijavo ir baigė mediciną, nors ir nemėgiamą, bet bent tam, kad ją baigęs ga lėtų gyventi ir dirbti Lietuvoje. Baigęs studijas, persikėlė Vil niun, kur jau nuo 1905 metų gyvavo jo įsteigtasis knygynas.

Visuomeninį darbą su pamė gimu dirbo nuo gimnazisto lai kų ligi pat mirties. Priklausė įvairioms draugijoms, studenta vimo laikais dirbo slaptose lie tuvių organizacijose. Vilniuje buvo ilgus metus Lietuvių Moks lo draugijos valdybos nariu, o lenkų laikais buvo vienintelis lietuvių atstovas Vilniaus mies to taryboje .

Visą amžių rinkęs kalbinę me džiagą, yra palikęs gražų pali kimą, išleidęs net keletą žody nų, kurių didžiausiais ir pilniau siais yra 1939 m. Vilniuje išleis tas Lenkiškas lietuvių kalbos žodynas. Dar prieš I Pas. karą rusų laikais dr. Šlapelis redaga vo dalį A. Juškos žodyno, kurį leido Mokslų akademija Petra pilyje. Ta'pgi dar prieš I Pas. karą jis paruošė ir išleido svetimų ir nesuprantamų žodžių žo dynėlį.

Be to, dr. Šlapelis yra daug vertęs iš svetimų kalbų, reda gavęs, rinkęs tautosakos. Iš jo verstinių dalykų pažymėtina D. Defoe "Robinzonas ir jo nelai mės". 1909 ir 1914 metais jis parengė, suredagavo ir išleido Donelaičio "Metus".

Nors dažnai pridėdamas iš savo kišenės, nes ypač lenkų laikais knygynas nešė nuostolių, dr. Šlapelis knygyną išlaikė, ligi lietuviai atėjo į Vilnių ir jau be baimės ir slapstymosi galima buvo platinti lietuvišką raštą, už kurį dar taip nesenai, kaip anais caro laikais, grėsė kalėjimas ar pabauda. Tačiau neilgai velionis tes'džiaugė. Lie tuvos laisvės dienos užsiniaukė, atėjo bolševikai, jis pasimirė, o jo mylimajam Vilniui, kaip ir visai Tėvynei prasidėjo dar tam sesnės dienos. Karo įvykiai iš blaškė ir jo namiškius, iš kurių dalis yra atvykę į JAV ir gyve na Chicagoje. **S. Narkeliūnaitė**

● **L. Jurgutytė-Baldauf** dės to lituan'stiką didžiausiame Vak. Vokietijos universitete — Muen chene, kur yra per 12,000 stu dentų. Šiuo metu lituanistikos būna šešios savaitinės valandos. L. Jurgutytė yra gavusi licen ciatą Vyt. Did. universitete ir 1939 m. buvo atvykusi į Muen cheną pag'linti studijų. Jos vy ras 1940 — 1944 metais Vyt. Didž. universitete dėstė germa nistiką.

● **Antanas Ausenka,** lietuvis benediktinas, išėjęs mokslus P. Amerikoje ir įšventintas kuni gu, profesoriauja to vienuolyno gimnazijoje Sao Paulo mieste. Seka lietuvų kultūrinį gyvenimą, skaitydamas Aidus, Dar bininką, Draugą, pats ir tiek iš silavinęs lietuvių kalboje, kad įstengia lietuviškai straipsnius rašyti.

Trijų dailininkų paroda

S. NARKELIŪNAITĖ, Brooklyn, N. Y.

Amerikiečių dailininkų pakviesti, newyorkiečiai Česlovas Janušas, Povilas Puzinas ir William Vitkus surengė savo kūrinių parodą, kuri baigėsi balandžio 18 d.

Parodoje buvo išstatyta apie penkiasdešimt paveikslų, kurių tarpe Janušas ir Vitkus pasirodo ir su aliejaus, ir su akvarėlės darbais, o Puzinas — su aliejaus. Paveikslai iškabinti namo abiejuose augštuose.

Į parodos atidarymą susirinko kurkas daugiau svečių, nei paprastai New Yorke ar Brooklyne susirenka.

Pradžioje žodį tarė Art League of Long Island prezidentė Cathy Altvater, kuri pasidžiaugė gražia lietuvių dailininkų paroda ir kvietė svečius apie ją pranešti ir savo kaimynams bei pažįstamiems, kad ir jie nepraleistų progos pasigrožėti lietuvių kūriniais.

Dailininkas Vitkus trumpai pasidalijo mintimis apie dailę apskritai ir apie tai, kaip visur gyvenime žmogus noromis nenoromis susiduria su menu. Šiltą žodį apie lietuvius dailininkus tarė ir Lula Jean Elliot, Vokietijoje savo laiku Wuerzburge buvusi gerovės karininkė. Jai tenai tekę susipažinti su Janušu. Dabar ji džiaugėsi tokiu maloniu susitikimu, sakydama, kad ji niekad nepagalvojusi, jog jai pasitaikys tokia puiki proga vėl pasimatyti ir tokioje gražioje parodoje.

Svečiai, ypač amerikiečiai, kuriems pirmą sykį teko lietuvių paveikslus matyti, mūsų dailininkus augštai vertino. Gražių atsiliepimų teko išgirsti ir iš tos Art League galerijos tarybos pirmininkės bei buvusios prezidentės Mrs. Louise Gibala ir patalpų valdybos pirmininkės Florence Wroldsen.

Kaip tos Art League preziden tė vėliau Jūsų korespondentei papasakojo, parodą aplanko tūkstančiai žmonių. Apie vykstančias parodas informuojama vietos spaudoje ir sąjungos pranešimuose. Ta sąjunga gyvuoja jau 25 metai, o jos nariais yra pora šimtų dailininkų, kurie, nesiskirdami dėl savo atstovaujamų kūrybinių srovių ar talento yra apsijungę profesiniais reikalais. Sąjunga ruošia ne tik parodas, bet ir paskaitas bei praktiškas piešimo demonstracijas. Jos nariai, be pavydo, savo žiniomis ir patyrimu dalijasi su kitais.

Dailininkas Vitkus, Amerikoje gimęs lietuvis, yra ilgametis šios sąjungos narys. Kartu su juo savo paveikslus išstatyti buvo pakviesti ir Janušas su Puzinu. Dailininkai netgi ne tik savo paveikslais pasirodo. Sąjungos vadovybės kviečiami, jie sutiko surengti ir piešimo demonstracijas bei paskaitą.

Akvarėlės piešimą amerikiečiams dailininkams ir jų svečiams rodys Janušas, Puzinas rodys aliejaus piešimą, o Vitkus skaitys paskaitą apie lietuvių meną.

Ryšium su paroda išleistas katalogas. Jame yra ir visų trijų dailininkų trumpi gyvenimo aprašymai su fotografijomis, pristatant juos angliškajai publikai.

Janušo išstatyta 41 įvairaus dydžio aliejaus paveikslų ir keturios akvarėlės, Puzino — 10 aliejaus paveikslų, kurių tarpe keli labai didelio formato, o Vitkaus 15 aliejaus ir 3 akvarėlės. Janušo ir Vitkaus paveikslai vaizduoja gamtą, daug pažįstamų vaizdų iš Long Island, Stony Brook, kur pereitomis vasaromis tiedu dailininkai yra darę specialias išvykas temoms ieškoti. Ir nors tiedu dailininkai turi bendrų temų, bet jų paveikslai skiriasi vienas nuo nuo kito tiek darbo technika, tiek ir pačios temos išvystymu. Tačiau Puzino paveikslai yra visiškai skirtingi nuo pirmųjų abiejų.

Puzino dešimties paveikslų tarpe yra išstatyta ir keletas tokių, už kuriuos jis šiame krašte jau gavęs atžymėjimus. Pvz. paveikslas "Tremtinė" 1950 m. Los Angeles mieste yra laimėjęs pirmąją dailininkų premiją ir pirmąją vietą pagal publikos balsavimus. Yra ir antras premijuotas paveikslas — Dvidešimtojo šimtmečio madona — už kurią jam buvo paskirta 1951 m. premija populariu balsavimu šeštajame tarptautiniame madonų festivalyje.

Pasibaigus šiai parodai, lietuviai dailininkai ir toliau bendradarbiaus su ta Long Island dailininkų sąjunga. Jau jie yra pakviesti dalyvauti ir tos sąjungos pavasario parodoje, kuri prasideda gegužės mėn. Tada parodoje dalyvaus visi tos sąjungos nariai, kiekvienas tik su vienu paveikslu.

Kiek su pačiais dailininkais teko pasikalbėti, jie labai patenkinti, kad ta paroda įvyksta ir džiaugiasi, kad publika domisi jų kūryba. Anot jų, ryšys tarp dailininkų ir publikos yra būtinai reikalingas, nes dailininkas nekuria tam, kad tie jo paveikslai dulkėtų palėpėse. Esą, dailininkų kūrybai, kaip ir žodinei, reikalinga auditorija. Jie sakėsi esą pasiryžę išeiti plačiau ir į lietuviškąją visuomenę.

KRISTUS IR SAMARIETĖ PRIE ŠULINIO

Freska iš naujai surastų katakombų Romoje. Surado darbininkai, kasdami pamatus naujiems pastatams. Katakombos išpuoštos scenomis iš Naujo ir Seno Testamento ir pasaulietiškais piešiniais

Kultūrinė kronika

● **Tapytojo J. Pautieniaus** sukaktuvinė paroda, sutraukusi arti 1300 lankytojų, lyg ir patvirtino nuomonę, kad čikagiškiai domisi dailininkų kūryba ir mielai lanko parodas.

Dar nesibaigus minėto menininko parodai buvo kilęs sumanymas ją perkelti į kitą kurį didmiestį. Dabar toksai susitarimas jau pasiektas ir tapytojo J Pautieniaus darbai pirmu kart bus išstatyti New Yorke, Almaus galerijoje, kurioje ne taip jau seniai buvo rodomi prof. A. Galdiko, P. Puzino ir kt. menininkų darbai.

Almaus galerija išstatys pačius charakteringiausius dailininko J. Pautieniaus sukurtus darbus, jau anksčiau buvusius Clevelando, Chicagos, Washingtono ir kt. miestų amerikiečių ir lietuvių meno parodose.

Ši pirmutinė dailininko J. Pautieniaus kūrinių paroda New Yorke — Great Necke atidaroma gegužės 5 dieną ir truks dvi savaites.

Dailininkas J. Pautienius, siųsdamas savo geriausius darbus į New Yorką, nepamiršta skolingas ir čikagiškiams: jis dabar čia dalyvauja amerikiečių pavasarinėje meno parodoje — All Lllinois Ass. Of Fine Arts, kur išstatytas didesnio formato aliejinis darbas — "Lietuvaitė".

● **Dail. R. Viesulas** stipriai reiškiasi amerikiečių meno parodose ir gauna daug kvietimų dalyvauti su savo darbais grafikų parodose.

Dabar vykstančioje New-Yorko dailininkų rinktinėje grafikų parodoje Romas Viesulas išstatė savo gana originalią kompoziciją, pavadintą "Duktė". Parodoje dalyvauja apie 200 grafikų.

● **Komp. Vladas Jakubėnas** persikėlė į naują butą: 1717 E. 67 str., Chicagoje; telefonas Dorchester 3-5036.

TELEVIZIJOS
ir Radio Aparatų Taisymas
Sąžiningas ir garantuotas darbas
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Tel. VI 7-0087 — VI 7-3037

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. PR. 6-7383
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 So. Western Avenue
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kitu laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. JUZĖ IR KĘSTUTIS AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniais 10 iki 2 val. popiet
Ofiso tel. PRospect 6-1795
Rez. tel. GRovehill 6-5603

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val kasdien nuo 6—8 val. vak
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutarties

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill.
Pasimatymai pagal sutarties
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. RE. 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šešt. 2—7 val. p. p.,
išskyrus sekmadienius.

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Office WAlbrook 5-2670.
Res. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MARQUETTE MEDICAL CENTER
6132 South Kedzie Avenue
Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Trečiad. pagal sutartį
Atostogose nuo bal. 22 iki geg. 7 d.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare.
Išskyrus trečiadienius
Butas 1526 So. 49th Ave.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

Dr. Nina KRIAUČELIŪNAITĖ
(Gydytoja ir Chirurgė)
MOTERŲ LIGŲ IR AKUŠERIJOS SPECIALISTĖ
2750 West 71st Street
(Kampas 71st ir California)
Tel. ofiso ir rez. REpublic 7-4146
Val. 11-2 ir 6-9 v. v. Šešt. 1-4 p. p.
Priėmimas tik pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 1 val. ryto iki 3 val. popiet.
Office tel. RE. 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 Uždara treč. visą dieną ir šeštad. vak

Tel. ofiso PRospect 6-2240
PRospect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
5700 S. Wood Street
Priėmimo val. tik pagal susitarimą nuo 2—4 val. kasdien ir nuo 6 iki 8 val. pirmad. ir penkt. Trečiad ir sek. uždaryta

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 South Michigan Avenue
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val popiet
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — ENglewood 4-4979

Ofiso ir buto tel. HEmlock 4-5815
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketvirt. penkt. 6:30—8:30 v. vak. Antrad 10—12 val. ryto. Šeštad. 2—4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 S. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7—9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta.
LAfayette 3-4949
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. VIctory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer).
Val. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 West 69th Street
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 2:00 — 4:00 ir nuo 6:00 — 8:00. Šešt. nuo 2:00 — 4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4455 So. California Ave., Chicago
Šaukite YArds 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9; šeštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. ofiso CL. 4-0253, rez. GR.6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 So. Ashland Ave., Chicago
Pirmad., antr., ketv. ir penk 6:30—8:30 val. vakare
Šešt. nuo 2 iki 4 popiet
Rez. 8053 S. Campbell Ave

Tel. ofiso YA 7-4787, rez. PR 6-1930
DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Val. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad. šeštad. ir sekmad tik pagal sutartį. Jeigu neatsiliepa viršminėti telefonai šaukite MIdway 3-0001

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St. Chicago 29, Ill
Tel. PRospect 6-5084.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
Val.: kasdien 5-8, šeštad. 1-3
Telef. TOwnhall 3-0959
2534 West 68th Street
Val.: tik iš anksto susitarus.
Telef. HEmlock 4-7080, neatsakius skambinti CEntral 6-2294.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v. Antr., Trečiad. ir Penktad. 6-9 val. vak ir Šeštadieniais 2-4 val. popiet.

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 7—9 vak
Šeštad. 2—4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p.p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

DR. J. VAITAITIS
GYDYOOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10-12 val ryto ir 5-8 val vak. Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių)
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso.
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-2 ir šeštadieniais 10-2 val. popiet.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančias mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Avenue
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treč. uždara.

TAUPYK SAUGIAI, Numesk rūpesčius, ilgiau gyvensi.

Dauguma Standard Taupytojų turto yra sudėta į United States Gov. Bonds ir Veteranų paskolas, kurios yra 60% garantuotos United States Government, kas ir padaro STANDARD stipriausią Taupymo Įstaigą visoje Amerikoje.

Turtas virš $57,000,000.00

Atsargos Fondas $4,500,000.00

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation

JUSTIN MACKIEWICH, President

Įstaigos valandos: Kasdien, įskaitant šeštadienius nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

KOKIA YRA VAIKO NUSILPIMO PRIEŽASTIS?

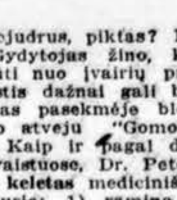

Ar vaikas paliegęs, nejudrus, piktas? Nevalgo ar nemiega? Gydytojas žino, kad šis nusilpimas gali būti nuo įvairių priežasčių. Tikroji priežastis dažnai gali būti peristaltinis sulietėjimas pasekmėje blogo įpročio ar dietos. Šiuo atveju "Gomozo" gali būti reikalingas. Kaip ir pagal d-ro receptą gaunamuose vaistuose, Dr. Peter's "Gomozo" sąstate yra keletas mediciniškai užtvirtintų dalykų, kurie: 1) ramina ir šildo sutrikusį skrandį; 2) atleidžia vidurių išputimo skausmus; 3) suteikia neskubinantį palengvinimą nuo sukietėjusių vidurių, kurie yra priežastim aukščiau išvardintų simptomų. Švelnus. Gero skonio. Išparduota virš 20,000,000 bonkų. Šeimos dydžio bonka $1.65 vaistinėse. Bandykite Dr. Peter's "Gomozo"... absoliutiškai niekas kitas taip nepagelbės.

Jei jūsų vaistinė neturi, tad pasiųskite $1 už 11 oz. bonka (su jūsų vardu, adresu) šiuo adresu: GOMOZO, Dept. 671-70 4541 N. Ravenswood Ave., Chicago 40, Ill.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Illinois, tel. VI 7-2972

MARQUETTE GĖLIŲ KRAUTUVĖ
KORSAŽAI, GĖLĖS VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS. Atidara vakarais ir sekmadieniais.
Savininkai: ANDRIUS ir ELENA (GANDOM) STANIULIS
2743 West 69th Street Tel. PRospect 6-0781
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)

AUKŠTAS DIVIDENDAS — APDRAUSTAS SAUGUMAS IR PELNINGI PATARNAVIMAI.
TAUPYKITE TVIRTAI, APDRAUSTOJ $16,000,000 ĮSTAIGOJE. AUKŠČIAUSIAS, NAUJAI PADIDINTAS DIVIDENDAS UŽ PAID UP INVESTMENTŲ SĄSKAITAS, KITI TAUPYMO SKYRIAI: OPTIONAL, BONUS, KALĖDŲ IR VAKACIJŲ SKYRIAI. GALITE TAUPYTI IR PER LAIŠKUS. SUTAUPYKITE IŠLAIDAS IŠKEIČIANT ČEKIUS IR APMOKANT VISOKIAUSIAS BILAS. VELTUI PATARNAVIMAS NARIAMS. IŠKEIČIAM IR PARDUODAM VALDŽIOS BONUS. NAMŲ PASKOLOS PRIEINAMIAUSIOM SĄLYGOM. SUŽINOT MŪSŲ AUKŠTĄ DIVIDENDĄ IR KITAS INFORMACIJAS PAŠAUKIT — GROVEHILL 6-7575.
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 6234 SOUTH WESTERN AVE.
PIRM. 12 VAL. — 8 VAL.; ANTRAD. IR PENKT. 9 iki 4 VAK.; KET. 9 IKI 8 val. vak.; Treč. UŽDARYTA VISĄ DIENĄ; ŠEŠT. 9 IKI 2 POPIET

D R A U G A S
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.
Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.25

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Jaunimo Literatūros premija

DR. A. BALTINIS, Chicago, Ill.

1. **Dabartinė jaunimo padėtis**

Iš visų kontinentų, kur tik yra lietuvių, vienodai skundžiamasi, kad jaunimas pamiršta tėvų kalbą, papročius, savo kultūrą, kad domėjimasis lietuviškais reikalais jaunimo tarpe kas metai mažėja.

Kas dėl to kaltas? Kaltiname tėvus, kaltiname vaikus, kaltiname pagaliau vaikų auklėtojus — mokytojus. Dalį kaltės jiems visiems tektų prisiimti, tačiau did žiausia kaltininkė yra toji tragiškoji tremties padėtis, kurioje gyvename.

Nepaprastai sunku yra jaunime išlaikyti lietuvišką dvasią, kai visa aplinkuma, pradedant radijo ir televizijos aparatu, komikų knygomis ir kaubojų filmais, baigiant naujais mokslo draugais, sporto žaidimais, biuikais ir kadilakais ir visa galinčiu doleriu vilioja visai kur kitur. Ką galima pastatyti, kad atsvertų šias viliones?

2. **Jaunimo literatūra tremties padėtyje**

Visi jaučiame, kad tą, kas mums brangu, miela ir nepakeičiama, turime įskiepyti ir savo vaikams. Priemonės tam yra įvairios jaunimo organizacijos, paskaitos, kursai, šeštadieninės mokyklos ir apskritai jaunimo lietuviškasis auklėjimas. Negalėdami liesti visų šių sričių, norime čia sustoti tik prie tremties jaunimo literatūros.

Progą tam sudaro kun. dr. J. Prunskio praeitais metais paskirtoji jaunimo literatūros premija. Šia premija buvo didelis susidomėjimas rašytojų tarpe ir jury komisijai buvo prisiųsta net 32 kūriniai, apimantys veik visus literatūrinius žanrus, pradedant eilėraščiais ir grožine literatūra, ir baigiant didaktinio pobūdžio veikalais ir net mokyklai skirtais vadovėliais. Autoriai taip pat labai įvairūs: buvo čia žymių rašytojų, įkopusių į literatūrines kūrybos viršūnes, buvo ir pirmą kartą bandančių reikštis kūrybos plotuose. Dėl tokios gausybės kūrinių ir autorių neįmanoma čia juos skyrium suminėti ir tenka sustoti tik prie bendrų bruožų, išryškėjusių jury komisijai įteiktuose kūriniuose.

Aptardamas vaikų ir jaunimo literatūrą V. Čižiūnas š. m. Aidų 3 nr. rašo: "Reikia, kad tą vaikams skiriamą literatūrą patys vaikai mėgtų ir ją uoliai skaitytų. Iš kitos gi pusės dalyką vertinant, reikia, kad toji vaikų literatūra tarnautų mūsų tautinio auklėjimo uždaviniams, nė kiek neprarasdama savo vidinio ir išviršinio patrauklumo vaikų akyse prieš tokią pačią literatūrą bet kokia svetima kalba" (108 psl.).

Kas čia pasakyta apie vaikų literatūrą, tinka jaunimo literatūrai apskritai. Jaunimui skiriamoji literatūra turi jį dominti ir būti lengvai suprantama. Tuo tarpu veik visi jury komisijai prisiųstieji kūriniai vaizduoja praeitį. Praeitį mums brangią ir mielą, į kurią turime įvesti mūsų jaunimą, išmokyti jį šią praeitį mylėti ir ja didžiuotis, nes kad jaunimas pamiltų savo tautą, pradėtų jaustis sąmoningu jos nariu, jis turi įžvelgti jos vertingumą — jei jau ne pranašumą, tai bent lygybę toms tautoms, kurių įtakoje jaunimas gyvena.

Ši praeitis yra giliai įsmigusi į mūsų širdį ir sielą; ji mums reiškia be galo daug. Bet kaip pasiekti, kad mūsų jaunimas suprastų lietuviškos pievos grožį, mišką tylą, vėversėlio čiulbėjimą ar sušalusio piemenėlio raliavimą, jei jis pratęs matyti šniokščiančius krioklius, grėsmingus kalnus ir dangoraižių miestus? Pagrindinė pedagoginė taisyklė mus moko eiti nuo **žinomo prie nežinomo.** Tai atitinka vaiko psichikai: jei jis, pvz., pirmą kartą pamato arklį, o šuo jam jau pažįstamas, tai arklį pavadina "dideliu šunimi".

Pagal šį dėsnį ir vaikų, ir jaunimo literatūros kūrėjai turėtų principiškai išeiti iš dabarties, o ne iš praeities: į praeitį jaunimas turėtų būti vedamas pamažu, žingsnis po žingsnio, išeinant nuo jam žinomos aplinkumos ir keliant jo dėmesį norima kryptimi. Todėl visi turėtume rūpintis remti tokią jaunimo literatūrą, kuri atitiktų mūsų šios dienos sąlygoms ir gyvenimui, kuri galėtų mūsų vaikus ir jaunimą pamažu vesti atgal prie užžėlusių lietuviškosios dvasios šaltinių, kartu patiekiant įdomų ir žavingą turinį.

Kas galėtų kliudyti mūsų dailininkams sukurti paveikslėlių serijas, kurios atitiktų taip mėgiamiems "kamikams", tačiau su heroja's, paminėtais iš mūsų istorijos, literatūros, nepriklausomybės ir partizaninių kovų? Ar nebūtų išmintingiau priviliot jaunąjį skaitytoją prie lietuviško rašyto žodžio pradžioje su žinoma ir artima medžiaga ir pamažu jį vesti į tautos sielos gelmes? Tik tada tremties vaikas ir jaunimas pasieks šias gelmes, kai bus pamilęs lietuvišką knygą su savo mąstysenai artimesniais herojais ir nuotykia's, kad nuo šių palaipsniui prieitų prie sunkesnės ir rimtesnės literatūros. Kuris iš mūsų jaunatvėje su dideliu pamėgimu nėra skaitęs Robinso Kruzės, J. Verne ir kitų iš tikro gerai parašytų jaunimui kūrinių? Ar dabar, po praleistų svetimuose kraštuose ir stovyklose metų, važiuojant per jūras ir okeanus, ir mūsų rašytojai negalėtų sukurti lygiai įdomių romanų, kuriuos jaunimas godžiai skaitytų savo kalboje, ir kurie juos pamažu vestų į savo tautos literatūrą, į tuos kūrinius, kurie vaizduoja idiliškąjį gyvenimą Lietuvoje, kuris jiems kitaip liktų svetimas ir nesuprantamas. Žinoma, tai turėtų būti daroma didžiausių atsargumu, vengiant kraštutinumų į vieną ar kitą pusę.

Šios mintys yra kilusios skaitant jury komisijai prisiųstus kūrinius. Jos nėra nurodymas rašytojams, ką jie turėtų rašyti, nes tai pasako tik jų kūrybinė intuicija, bet yra tik pageidavimas susimąstyti visiems apie priemones, galinčias išgelbėti mūsų jaunimą nuo nuklydimo svetimuose vieškeliuose.

3. **Premijuotoji knyga ir tremties jaunimas**

Jury komisija, atmetusi vaikams skiriamą literatūrą, kuri sudarė žymią dalį prisiųstųjų knygų, ir nerasdama jaunimui skirtos literatūros tarpe knygos, visai atitinkančios premijos numatytoms sąlygoms, turėjo sustoti prie didaktinio turinio veikalų, tarp kurių geriausią rado Br. Zumerio "Jaunystės keliu".

Jaunystės keliu, tai knyga, kuri ne tik skirta jaunimui, bet tie sioginiai kalba į jaunimą, iškeldama jaunimo padėtį įvairių vertybių kryžkelėse ir nurodydama kelius chaosui bei blogybėms pergalėti, teigiamosioms vertybėms bei charakteriui ugdyti ir individą bei visuomenę atnaujinti. **Pagrindinė knygos mintis, kad sielos turtai ir asmenybė išugdoma tik nerimstančia kova, nuolatinis jieškojimas ir kova dėl idealų sudaro gyvenimo turinį ir grožį.** Dėl šių savo ypatybių knyga žavės ne tik jaunimą, bet ir visiems skaitytojams duos galimybę pabuvoti su jaunimu, pajusti jaunystės dvasią, jos troškimus, bei kilnų jaunatvės optimizmą.

Kiekvieną, skaitantį šią knygą, apims kažkoks šviesus saulėtas jausmas, kažkoks gyvenimo džiaugsmas. Sunku pasakyti, iš ko jis kyla. Rodos, iš to, kad iš šios knygos dvelkia subrendęs, neišgalvotas, bet išgyventas krikščioniškas humanizmas. Tai autoriaus nusistatymas — suprasti jaunimą tragiškiausiose jo gyvenimo padėtyse ir silpnybėse ir nepalaužiamas tikėjimas jaunystės galia, nugalinčia visas kliūtis kelyje į tobulybės viršūnes.

Knygos kalba sklandi ir vaizdinga, papuošta mūsų poetų eilėraščiais ir žaviais vaizdais iš mūsų ir pasaulinės literatūros. Tuo būdu Br. Zumerio "Gyvenimo keliu" — vertingas veikalas mūsų jaunimui dabartiniu metu, kada šviesus ideal'zmas bei optimizmas, rimtas žvilgis į gyvenimą ir charakterio tvirtumas yra būtini. Tikėkime, kad jaunimas mokės įvertinti šią knygą, didžiuos's ja ir parinks ją kaip savo vadovą į gyvenimo laimę ir asmens pilnatvę.

KRISTUS LAIMINA ŠV. POVYLĄ

Freska iš naujai Romoje surastų katakombų, iš IV šimtmečio, kurios turtingos piešiniais, kaip meno galerijos

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Kryžiuočiai** — šitokiu pavadinimu istorinį H. Sienkevičiaus romaną iš Vytauto Didžiojo ir Jogailos laikų išleido Karys. Veikalą vertė lituanistas Kazys Jankūnas. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė. Knyga turi 368 puslapius, ryškus, spalvotas viršelis pieštas dail. V. K. Jonyno. Kaip ir visi H. Sienkevičiaus veikalai, ir šis turi labai stiprią intrygą. Pasakojama apie du keliaujančiu riteriu — Macką ir Zbyšką, kurie pakelės užeigoje pasakojasi visokius nuotykius. Ten sustoja su savo palydovais ir Kęstučio duktė kunigaikštienė Ona Danutė. Palydovių tarpe yra jauna bajoraitė Danutė, kurią pamilsta Zbyška. Patyręs, kad jos motina mirė užpuolus kryžiuočiams, kad jos tėvas dabar kietai baudžia kovodamas prieš tuos vokiečių riterius, Zbyška prisiekia savo damai parnešti plunksnas iš trijų nukautų vokiečių šalmų. Kelionėje jis staiga pamato vokiečių raitelį Lichtensteiną ir, laikydamas, kad tai pačios Apvaizdos jam siunčiama progae išpildyti įžadą, jį puola. Būtų ir nudobęs, bet lenkų riteris spėja laiku sugriebti jo jietį.

Zbyška atiduodamas teismui, nes tas kryžiuotis buvo ordino pasiuntinys ir įstatymai griežti pasikesintojams prieš svetimų kraštų pasiuntinį. Zbyška daug pergyvena kalėjime, laukdamas mirties bausmės. Jį lanko Danutė ir jo draugas Macka. Šis netgi ryžtasi vykti su laišku pas ordino magistrą, prašant dovanojimo, nes tik tas galėtų Zbyškos gyvastį išgelbėti. Tačiau pakeliui jį užpuola vokiečiai, atima laišką, jį patį sunkiai sužeidžia; jis išlieka gyvas tik Danutės tėvo išgelbėtas. Grįžta prie Zbyškos su užlūžusiu jieties galu tarp šonkaulių.

Nėsant priemonių išgelbėti — vykdoma egzekucija. Tačiau bevedant Zbyšką į nužudymo vietą, prie jo puola Danutė, apsupa jo kaklą kaspinu, šaukdama, kad jis yra jos. Pagal nelaužomus papročius tokiu atveju baudžiamasis turi būti paleistas ir vesti tą nuotaką. Jo gyvastis išgelbėta.

Dabar abudu riteriai vyksta į Mackos ir Zbyškos tėviškę. Čia randa bajoraitę — amazonę Jagienką, kuri išgelbsti Zbyškos gyvastį nuo lokio, kuri pamilsta Zbyšką ir šis nėra visiškai abejingas jai, kas ypač ryškėja iš jųdviejų kelionės į bebrų medžioklės. Tačiau Zbyška nepamiršta savo priesaikos pamiltai damai Danutei, ir Mackos sveikatai pagerėjus — vyksta pas ją. Čia pergyvena įvairius nuotykius medžioklėje, žvėries sunkokai sužeidžiamas.

Tuo ir baigiasi pirmas tomas. Vertimas atrodo sklandus. Sienkevičiaus veikalo kompozicija nuosekli ir intriguojanti, dialogai gyvi ir stiprūs, veikalas interesuoja savo istorinio laikotarpio pavaizdavimu. Autorius mėgsta smulkmeniškai piešti riterių papročius, karaliaus dvaro aplinką. Šviesiomis spalvomis žiūrėdamas į jungtinę Lenkijos-Lietuvos valstybę, jis daug skaidriau vaizduoja ir Jogailą, negu mums įprasta, o Jadvyga, (kurios ir mirtis čia aprašoma) — išeina beveik šventoji, kurios šaukiasi ir sužeistasis riteris, ir nuostabiai išgyja. Didelė neapykanta vokiečiams; net ir veliniai, anot vieno šios knygos herojaus: "vokiškai tarp savęs švebeldžiuoja". Apie lietuvius gerai atsiliepiama, augštinamas Vytauto Didžiojo genijus. Patyrimo pilnas riteris savo jaunam giminaičiui pataria rinktis tarnybą Lietuvos Did. kunig. Vytautui:

— Laikykis prie jo, nes geres nės tarnybos pasaulyje nesurasi. Kitiems karaliams pralaimėjus karą, būtų jau po kojų, bet kunigaikštis Vytautas yra toks apsukrus, kad ir pralaimėjęs karą jis sugeba pasidaryti dar galingesnis. Ir įdomus, ir mus be galo myli.

Šiemet sueina 40 metų nuo H. Sienkevičiaus mirties ir šiuo leidiniu gražiai jo atminimas pagerbiamas. Atrodo, kad Sienkevičius yra mėgiamas ir mūsų skaitytojų. Ypač pasisekimo turėjo jo Dykumose ir girlose (M. Pečiauskaitės vert'mas), Quo vadis (K. Puidos vert.), Šv. Petras Ryme, Tvanas (J. Sužiedėlio vert.), Ugnimi ir kalaviju (J. Sužied. vert.). Kiek mažiau skaitomi Sienkevičiaus veikalai pasirodę lietuviškai: Be dogmos, Eikite paskui Jį, Kryvina teisybė, Jūros švyturio sargas, Jonukas muzikantas.

● **Almo Zvlės** (Antano Zelinkevičiaus), šiuo metu studijuojančio Paryžiuje, paroda ruošiama šį šeštadienį, balandžio 21 d., Great Necke, Almaus Galerijoj. Šis jaunas dailininkas neseniai dalyvavo Paryžiuje dviejose tarptautinėse parodose. Almaus Galerijoje išstatyti jo aliejiniai ir kitoki darbai.

Gegužės 5 d. Almaus Galerija ruošias atidaryti žinomojo Čikagos dailininko **Juozo Pautieniaus** darbų parodą. Almaus Galerija jau yra suruošusi keturias vien lietuvių parodas, tarptautinei publikai pristatydama veik visus New Yorko dailininkus, įskaitant tokius tarptautinio masto dailininkus kaip A. Galdikas, V. K. Jonynas, R. Viesulas, P. Lapė, A. Elskis ir kitus. Galerijos adresas: 77 Steam boat Rd., Great Neck.

● **V. K. Jonynas,** Jamaicos Meno instituto profesorius, yra pakviestas Amerikos grafikų sąjungos — The Society of American Graphic Artists — pademonstruoti medžio raižinių techniką.

Minėtos sąjungos vadovybė, turi apjungusi įžymius šio krašto menininkus.

Minėta demonstracija turi įvykti jau šį sekmadienį, sąjungos būstinėje. Amerikiečių meno spauda jau plačiau informavo apie V. K. Jonyno ūkrybą, nekartą įdėdama šio menininko įvairių darbų nuotraukas.

● **Liet. Stud. s-gos JAV** visuotinio suvažiavimo rekomenduoti Sąjungos įstatų pakeitimai referendumo patvirtinti. To kiu būdu nuo šių metų balandžio 15 d. visa Sąjunga vadovaujasi naujais įstatais. Dėka Clevelando alumnų, Sąjungos įstatai ir rinkiminės taisyklės buvo išleista patraukliu leidiniėliu. Leidinėlio kalbą peržiūrėjo lituanistas Stasys Barzdukas.

● **Dr. Domas Krivickas** žurnalo "The Baltic Review" nr. 6 duoda plačią apžvalgą apie evoliuciją Lietuvai sovietų primestos konstitucijos. Tame pat "Baltic Review" numeryje yra įdėtos spalvotai atspausdintos vėliavos laisvos ir okupuotos Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

● **Adomo Mickevičiaus** kūrybą, ypač jo "Poną Tadą", nagrinėja "L'Osservatore Romano" š. m. nr. 66. Plačiai cituojamos ištraukos, kur poetas Lietuvą vadina savo tėvyne, kur kalba apie Vilnių.

● **Prof. A. Galdikas** yra pakviestas į New Yorko amerikiečių dailininkų meno parodą, kuri vyks Whitney meno muzėjaus patalpose. Minėta paroda atidaroma šios savaitės pabaigoje ir joje bus išstatyta arti 100 kūrinių.

● **Inž. M. Ivanauskas** Brazilijoje, Sao Paulo miesto centrinėje bibliotekoje ruošia Lietuvos architektūros apžvalginę parodą, kuri įvyks birželio mėnesį.

● **Gražvydas Botyrius** iliustravo naują **Aloyzo Barono** apsakymėlių knygą vaikams "Mėlyni karveliai". Knygą leis Nemuno leidykla.

● **P. Galaunės "Lietuvių Liaudies meno"** naują laidą ruošiasi išleisti prekybininkas Jonas Karvelis; numatoma, kad pasirodys dar šią vasarą.

● **N. Butkienė** parašė vaikams knygelę, kurią už poros mėnesių numato išleisti prekybininkas Jonas Karvelis.

● **Dr. Ant. Maceina** pakviestas dėstyti Freiburgo universitete, Vokietijoje. Jau vasaros semestre skaitys kursą apie Dostojevskio religijos filosofiją.

I 20 LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ!

Operų arijos, įdain. K. Petrausko, Grigaitienės, Kardelienės ir kit. Populiarus Šabaniauskas, Dvarionas, Pupų Dėdė ir visa eilė kitų. 10 plokštelių, įskaitant persiuntimą ir įpokavimą, — $15.00. Reikalaukite sąrašo: **Dainora Daunoraitė, 49, Thornton Ave., London W. 4, England.** Plokštelės siunčiamos tuojau pat.

AUDYKLA JUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef: LAfayette 3-3085
Gamina juostas, takelius, juosteles pagalves vardinių, gimimo ir kitų progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygų.

VAUGHAN MOVERS
Local and long distance
Insured
24 hour service
YArds 7-3536

Įrengiame krautuvėms vitrinas — pastogėse ir rūsyse butus. Taisome porčius. Įtaisome plieno stulpus ir balkius. Atremontuojame virtuves ir vonias. Įdedame Plastikines sienų bei grindų "tiles".
J. IPPOLITO & SON
BRunswick 8-2708

RITE-WAY SEWER CO.
Catch basins, cleaned, repaired, blocked sewers rodded.
Flooded basements pumped and prevented.
DAY OR NIGHT SERVICE
Work guaranteed. Lic.-Bonded.
ALbany 2-9226

Sveikatos Centras Northwest Sidėj
NORTHWEST HEALTH CENTER
1869 No. Damen Avenue
DR. PETRAS B. SCHYMANŠIMANSKIS, direktorius
Ši įstaiga nemažą skaičių ligonių sugražino į pasveikusių eiles. Čia patyrę daktarai teikia medicinos pagalbą, gydo nuo Odos, Reumatizmo, Skilvio, Nervų, Kepenų ir kitų sunkiai gydomų ligų.
Be operacijų, be skausmų čia yra gydoma medikaliai-gamtiškais ir fiziniai-elektriniais būdais: elektros ir fiziniais masažais. Čia gydo trūkį (rupture), trūkį turintiems asmenims pritaiko diržus (trusses); kraujagyslių išsiplėtimą (vericose veins); užsisenėjusias vyrų ir moterų ligas; alkoholizmą.
Kalbame lietuviškai.
Valandos: 10 v. ryto iki 8 v. vak.
1869 No. Damen Avenue
(Cortland & Damen Ave.)
Telef. ARmitage 6-8200

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
2313 W. 91st St. Chicago, Ill.
Tel. PRescott 9-2781

PADĖKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Priimame žodžiu ir raštu pilnai apmokėtus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų užsakymus, parinktus iš katalogų, išvalome ir persiunčiame vartotus drabužius į Lietuvą, SSSR teritorijas ir visą Europą. Turime didelį patyrimą visame Amerikos žemyne. Garantuojame 100%. Siuntinius išsiunčiame kasdien. Lietuviškas ir sąžiningas patarnavimas.

Dirbame 6 dienas savaitėje: 8:30—6:30 val.

PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 W. 26th Street,
CHICAGO, ILL.
Tel. JRawford 7-2126

NEPAPRASTAS IŠRADIMAS

Franas Bitautas, lietuvis, sako, kad nei vienam asmeniui nereikia turėti plikės, arba žilus plaukus ant galvos.

NEW ERA, privatiška formula, kurią išdirbėjas vartoja per 40 metų. Jis turi sveiką pakaušį, turi jauno vyro išvaizdos plaukus, neturi nei vieno žilo plauko. Daugelis pripažįsta Franos Bitauto teoriją, kad plaukai gali slinkti, bet jų vietoj turi ataugti nauji. Jeigu nevartosite paprasto muilo, tai vartokite **NEW ERA** (Nauja Gadynė) formula non Detergent Shampoo.

Siųsdami užsakymą, prisiųskit $2.00, gausit 8 oz. Liquid butelį. Antrašas:

F. BITAUTAS
302 S. Pearl, Denver, Col.

P. S. Agentai pageidaujami, aptiekos ir ypatos.

DALIS KIEKVIENO DOLERIO...

Kurį jūs uždirbate turėtų atsidurti jūsų taupomoje sąskaitoje. Fairfield Savings, jūsų pinigai pelnys pastovius, augštesnius negu kitur dividendus du kart metuose su apdraustu saugumu. Fairfield Savings yra North Sidės didžiausia taupymo įstaiga. Turtas virš $46,000,000.00 STIPRUS.

FAIRFIELD Savings
AND LOAN ASSOCIATION
1601 Milwaukee Avenue
Chicago 47, Ill. EV 4-3600

SHEBA URANIUM MIN. & EXPL., INC.,
5,250,000 SHARES OF COMMON STOCK AT 1½c
Own 31 claims in Harts Draw in Indian Creek area in San Juan County, Utah.
Exploratory work now being done on our own property and will do same on other mineralized claims that can be leased. Offering circular obtainable from us.
Sheba Uranium Min. & Expl., Inc.
513 Kiesel Building, Ogden, Utah
Please send me the offering circular on "Sheba", Inc.
NAME ..... (Please Print)
ADDRESS .....

Kas tai yra reaktorius?

INŽ. CHEM. JONAS RUGIS, Chicago, Ill.

Šiais laikais pasaulyje apie atominę energiją kalbama nemažiau, kaip kad po pirmos atominės bombos sprogimo; kalbama apie atominės energijos pavartojimą taikiems reikalams, žmonijos gerovei. Plačiai prasidėjo pasaulinė konferencija Genevoje, svarsčiusi klausimus tai kaus panaudojimo atominės energijos. Ne tik specialioje, bet ir platesnėje spaudoje vis plačiau kalbama apie atominę energiją. Mes vis sparčiau, atrodo, žengiame į atominės energijos amžių.

Vis dažniau užtinkamas vardas reaktoriaus kaipo atominės energijos gamintojo. Kas tai yra tas nuostabus įrengimas, kuriame atominė energija yra apvaldoma ir panaudojama žmonijos reikalams? Greit sueis 13 metų kaip buvo paleistas veikti pirmas reaktorius. Tas tikrai istorinis įvykis praėjo beveik niekieno nepastebėtas, pridengtas karo paslapties, čia pat mūsų Chicagoje, 1942 m. gruodžio 2 dieną Chicagos universiteto t. v. Stagg Field pastate. Tame pastate praeivis gali dabar pamatyti kuklią lentą su atitinkamu užrašu, paminėdamas tą įvykį.

Atominis reaktorius tai yra įrengimas, kuris gamina šilumą, panaudodamas tam ne anglis, žibalą ar kokį kitą kurą, bet atomų skaldymosi energiją. Šita šiluma gamina garą, kuris savo ruožtu suka turbiną. Turbinos jėga gali būti panaudojama reikiamiems tikslams, pvz. elektros energijos gamybai, laivo varymui ir pan.

Paprastas ir regeneruojantis

Paprasčiausias atominės energijos šaltinis, vartojamas reaktoriuje, yra uranijus. Uranijaus rūdose, gamtoje randamose yra dvi rūšys uranijaus t. y. uranijus U-238 ir U-235. Pastarojo gamtoje yra labai mažai, tik apie vieną 140-tąją dalį arba 0,72% viso uranijaus. Atominei energijai gaminti tinka tik U-235 todėl pirmieji reaktoriai turėjo būti labai dideli, kad į juos tilptų užtektinai uranijaus U-235. Vėliau buvo surasti būdai dalį U-238 paversti į U-235, arba į kitas tinkamas atominei energijai gaminti medžiagas pvz. plutonijų. Jei reaktorius yra taip sukonstruktuotas, kad jame vyksta atominės reakcijos, padidinančios jame kiekį atomiškai naudingos medžiagos, tai toks reaktorius vadinamas regeneruojančiu reaktoriumi.

Atominės energijos gamyba reaktoriuje neprasideda pati savaime. Atominę medžiagą reikia paskatinti veikimui, reikia reaktorių kaip ir "užkurti". Po tokio užkūrimo atominė reakcija jau pati save palaiko ir toliau vystosi ir ją reikia tik sekti ir reguliuoti, kad ji perdaug neišsivystytų, nes tuomet iš reaktoriaus gali pasidaryti atominė bomba.

Kaip reaktorius veikia?

Kad atominė medžiaga pradėtų skaldytis ir gaminti energiją, reikia ją paveikti atomo sudėtinėmis dalelėmis, vadinamomis neutronais. Bombarduojant neutronais uranijų U-235 neutrono smūgis suskaldo U-235 atomą ir išmuša iš jo branduolio du neutronus. Tuo būdu prasidėjęs uranijaus skaldymasis patiekia pats skaldančiąją atomus priemonę — neutronus ir skaldymosi reakcija vyksta toliau savaime. Atominė reakcija išvysto augštą temperatūrą, kurią suima vanduo, atšaldantis reaktorių ir perduodantis šiluminę energiją mašinoms. Tokia yra reaktoriaus veikimo schema.

Kaip reaktorius įtaisomas

Reaktoriui veikti reikalinga medžiaga yra palyginamai nebrangi, bet atominės energijos panaudojimas yra labai brangus šiais laikais dėl sudėtingų įvairių šalutinių įrengimų, pabranginančių reaktoriaus įtaisymą. Reaktorius turi turėti specialų įrengimą, kontroliuojantį ir tvarkantį atominės energijos eigą. Jis turi būti saugiai atskirtas nuo aplinkos, kad jo didelė radioaktyvi jėga, pavidale spinduliavimų, nepakenktų aplinkai. Tam reikalinga mažiausiai metro storumo betono sluogsnis arba kitos specialios brangesnės, bet užtektinos, izoliacijos. Didelį sunkumą sudaro ir klausimas atskyrimo ir pašalinimo suvartotos atominės medžiagos, o taipogi ir klausimas, kur dėti labai pavojingas, spinduliuojančias, reaktoriaus sunaudotas medžiagas. O jos ilgus metus lieka mirtinai pavojingos žmonėms.

Kam reikalingi reaktoriai

Bet jei reaktoriai yra taip brangūs ir sudaro tiek sunkumų vartojime, tai kam gi jais tiek rūpintis ir kodėl visuose kraštuose jie yra statomi, jų veikimas tyrinėjamas ir tobulinamas? Tai daroma dėl kelių priežasčių. Pirmiausia, reaktoriai jau dabar naudojami ne tiek energijos gamybai, kiek kitiem labai svarbiem tikslam — izotopų gamybai arba, kitaip tariant, dirbtinų radioaktyvių medžiagų pagaminimui. O antra vertus, įvairaus kuro ištekliai mūsų žemės paviršiuje pradeda išsisemti ir mokslininkai vis rūpestingiau pradeda ieškoti naujų šilumos ir energijos šaltinių ateinančiom kartom užtikrinti gyvenimo galimybę.

Izotopai

Prm negu kalbėti apie izotopų gamybą ir jos svarbą kiekvienam iš mūsų ,reikia šiek tiek išsiaiškinti, kas tai yra izotopai. Kaip žinoma, gamtoje yra 92 pagrindinės medžiagos, vadinamos cheminiais elementais, kaip pvz. deguonis, anglis, auksas, geležis, vandenilis, uranijus, ir kit. Visos pasaulio medžiagos yra sudarytos iš tų 92 elementų įvairių junginių. Kiekvienas tų elementų turi skirtingą atominę sudėtį. Taigi gamtoje yra 92 rūšys atomų. Beveik visa atomo medžiaga yra sukoncentruota atomo branduolyje ir atominis svoris priklauso nuo atominio branduolio. Atomo branduolį sudaro protonai — teigiama elektra įkrauti ir neutronai — neturintieji jokio elektrinio įkrovimo. Neutronai turi pat medžiagos, kiek jos turi ir protonai ir neutronų bei protonų svoris ir sudaro atominį svorį. Neutronai jokios įtakos į atomo savybes neturi išskiriant tą, kad padidina jo svorį. Taigi, jei bet kurio elemento atome į jo branduolį įsikverbia neutronas, tai atomo savybė nepasikeičia ir jis palieka to pačio elemento atomu tik kiek sunkesniu. Ir gamtoje yra tokių atomų įvairių elementų, kurie turi kiek skirtingą nuo paprasto neutronų skaičiaus neutronų kiekį. Tokie atomai su kiek skirtingu neutronų skaičiumi sudaro izotopus. Pvz. anglies atomai turi branduolį sudarytą iš 6 protonų ir 6 neutronų, o anglies izotopai turi branduolyje 6 protonus ir 7 ar 8 neutronus. Tai bus ta pati anglis su visomis jos savybėmis tik jos atomas bus sunkesnis. Uranijus turi paprastai 92 protonus ir 146 neutronus, viso 238 daleles ir sudaro uranijų vadinamą U-238. Jo izotopas, randamas gamtoje, turi atomo branduolyje 92 protonus ir tik 143 neutronus taigi išviso tik 235 daleles ir tas izotopas vadinamas U-235. Uranijus turi be to dar du izotopus. Uranijaus ir kelių sunkesnių elementų izotopai yra naturaliai radioaktyvus, tai reiškia, kad jie skleidžia spinduliuojančią energiją, bet dauguma naturaliųjų izotopų nieku nesiskiria ir jokių spinduliavimų neparodo. Bet greta naturaliųjų izotopų mokslininkai išmoko pagaminti ir dirbtinius izotopus, įterpiant į įvairių elementų atomų branduolius papildomus neutronus. Tokie dirbtiniai izotopai yra radio-aktyvūs ilgesnį ar trumpesnį laiką. Iš viso natūraliųjų ar dirbtinų izotopų šiais laikais žinoma apie 1300 ir apie 800 iš jų yra radioaktyvūs. Iš jų tarpo apie 150 pasirodė labai naudingi ir reikšmingi prita'kymuose medicinoje, pramonėje, žemdirbystėje ir biologijoje. Tuos reikšmingus ir taip reikalingus izotopus reikia pagaminti ir svarbiausias radioaktyvių izotopų gamybos būdas yra paveikimas atitinkamų medžiagų atominių reaktorių spinduliavimais.

Izotopų reikšmė

Izotopai pirmiausia turi milžiniškos reikšmės **medicinoje**. Jų pagalba galima buvo išnagrinėti įvairius pasireiškimus ir veikimą žmogaus organizmo. Pvz. pavartojus kokį nors vaistą ar maisto medžiagą, kurioje, vietoj paprasto elemento, yra įterptas radioaktyvus to elemen to izotopas, galima su pagalba specialių instrumentų, detektorių, sekti tų vaistų ar maisto kelią žmogaus organizme, aiškiai nustatant jo veikimą ir jo reikšmę. Pvz. gužio ligoje augimas išsauktas tyroidinės (skydinės) liankos didėjimu gali būti gydomas izotopų pagalba. Tyroidinė liauka turi savybę suimti jodą. Jei ligoniui duodamas dirbtinis jodo izotopas tai tas jodas susirenka liaukoje ir, kadangi jodo izotopas yra kelias dienas radioaktyvus, tai jis spinduliuodamas pačioje liaukoje paveikia ją ir sustabdo jos nenormalų augimą.

Vėžio gydymui seniau buvo vartojamas radijus, naikinęs savo spinduliavimais vėžio narvelius. Bet radijus yra labai brangus ir mažai ligoninių galėjo jį įsigyti. Dabar vieton radijaus visur vartojamas pigus ir lengvai gaunamas metalo kobalto izotopas, pagamintas iš paprasto kobalto, palaikius jį tam tikrą laiką reaktoriuje. Toks kobalto izotopas lieka radioaktyvus ne kelias dienas, kaip kad pvz. jodo izotopas, bet eilę metų. Izotopų pagalba gydytojai gali pvz. tiksliai nustatyti vo-

Telef. REpublic 7-6808
ADOMAS VAITKEVIČIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas
ATLAS FUEL CO.
Atstovas
4919 So. Paulina St.
PRospect 6-7960

ties buvimo vietą smegenyse, kas įgalina sekmingesnį gydymą ar operavimą. Izotopų pritaikymas medicinoje atnešė ir atneša daug gero ligoniams.

Pramonėje izotopai irgi randa didelį pritaikymą. Izotopų pagalba galima patikrinti atsakingų mašinių dalių gerumą ir tinkamumą. Izotopų savybėmis paremti metodai yra plačiai vartojami įvairių plastikinių medžiagų gamyboje.

Žemės ūkyje radio-aktyvūs izotopai yra vartojami išvystymui naujų rūšių įvairių naudingų augalų ir javų, kurios yra daugiau atsparios įvairioms ligoms arba neša žymiai didesnį derlių. Įvairiuose mokslo ar technikos tyrinėjimuose izotopai pasirodė labai naudingi.

Reaktorių praplitimas

Atominės energijos vartojimas smarkiai plečiasi visuose kraštuose ir net tokie maži kraštai kaip Šveicarija ar Belgija įrengia savo reaktorius praktiniems reikalams ir moksliniems tyrinėjimams. Pirmoji to pasekа bus, kad radio-izotopai bus lengviau pagaminami, pigiau gaunami ir plačiau vartojami įvairiose srityse, o jų naudingumas pasireiškė vis stipriau ir ryškiau vis platesnėse gyvenimo srityse.

Ir paskutinysis Didysis karas, kaip ir ankstyvesni karai, prisidėjo prie mokslo atsiekimų ir technikos pažangos. Atominė žmonijos gyvenimo era gimė baisioje pašvaistėje atominės bombos sprogimo. Dabar ji pradeda žengti žmonijos gerovės keliu.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite ją taipgi nuo skaulžių nudegimų. Ji taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t., taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

Rūpestingai ir pigiai taisau
TELEVIZIJOS
APARATUS
Garantuoja darbą ir dalis.
J. MIGLINAS
Telef. — HUmbold 6-1038

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENNIO vak. nuo 7—8 v.
SEKAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413
7121 So. ROCKWELL ST.

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BI. 7-7075 arba
RE 7-9842

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. Cliffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčia į visus artimuosius miestus.

Mes mokame Aukštą Dividendą
MIDLAND
Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISUS LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir taisymas
2646 W. 69th St. REpublic 7-1941

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas!
11 gabalų — tiktai už $169.00

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimais. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel. SEeley 3-4711
Felix Raudonis, sav. ir menadžeris
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000,00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p.
Trečiad. 9 ryto iki 12 val..
Ketvirtad. 9 val. iki 8 val. vak.

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
B-VIŲ LYGOS, KURIOSE
Kiekvieno Santaupos Apdraustos iki $10,000.00
IR
Paskolos Duodamos Namų Įgijimui
Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., Tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI
Po $1.00 vienas:
Mano Gitara — Tango — ir Saulės Rytas
Anglų valsas — solo ..... Šabaniauskas
Nutilk Širdie—Tango—ir Kanarkų Foxtrotas—solo .... Šabaniauskas
Jonelio Polka ir Dariau Lyseles — solo ..... Šiaukevičius
Tu, Lietuva ir Dru-Lia ..... Pudų Dėdė ir Dėdienė
Našlaitės Kapas ir Griovėsių Gėlelė ..... Pupų Dėdė ir Dėdienė
Tykiai Nemunėlis Teka ir Visur Tyla — solo ..... Babravičius
Kai aš turėjau ir Kam Seri Žirgelį? Vanagaitis, Olšauskas ir Armonika
Marcinkonių Polka ir Virginia Polka .....Lietuviškas Orkestras
Vainikas 1 ir 2 Dalis ..... Lietuviškų Melodijų Rinkinys
Geismai ir Svajonės ir Oželis ..... Duetas ir Kvartetas su Orkestru
Gyvenk, Juokis ir Mylėk ir Dzingulinkai ..... Duetas su Orkestru
Po $1.50 vienas:
Tėvynei ir Subatos Vakarėlį ..... Budriūno Vyrų Kvartetas
Alutis ir Šauksmas ..... Budriūno Vyrų Kvartetas
Žemaitiška Liaudies Daina ir Subatos Vakarėlį ..... Švedo Choras
Apie Palvą Arklį ir Kikilis, Mergužėlė Mano Miela.... Švedo Choras
Žvaigždelės ir Temsta Dienelė ..... Motiekaitienė ir Kalvaitytė
Barkarolė ir Sutemo ..... Motiekaitienė ir Kalvaitytė
Nokturnas ir Cigonės ..... Motiekaitienė ir Kalvaitytė
Rekordus siunččiame ir paštu. Amerikoje už supakavimą ir pašto išlaidas dar ekstra $1.50. Kanadon $2.50. Į kitas šalis atitinkamai brangiau. COD nesiunčiame. Pinigus siųskite kartu su rekordų užsakymu.
JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.
3241 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

SEGHETTI TRAVEL BUREAU
2451 So. Oakley Avenue Tel. YArds 7-3278

MES PARŪPINAME KELIONES LĖKTUVAIS, GELŽKELIAIS, AUTOBUSAIS IR LAIVAIS.
Sutvarkome dokumentus norintiems atvažiuoti į Ameriką. Parūpiname dokumentus norintiems išvykti į užsienį. TURIME IR LIETUVIŲ Skyrių. Pildome afideivitus. Pasinaudokite.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:

ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS-PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

Lietuvių Prekybos Namai

VISA GAMTA PAVASARĮ PUOŠIASI ŽALUMYNAIS,
O ŽMONĖS SAVO NAMUS PUOŠIA
NAUJAIS BALDAIS

VISA TAI KAS NAUJAUSIA BALDŲ PASAULYJE RASITE PAS MUS !

Inspired by the simple charm and functional utility of modern day living, this grouping by MASTER-CRAFT will truly be a room-arranger's delight. See it in a color assortment as varied as the rainbow.

SVEČIŲ KAMBARIO BALDUS

jūs rasite įvairiausiuose stiliuose, spalvose, medžiagose ir geriausių Amerikos firmų: Karpen, Simons, Pulman, Northome Master craft, Union, Flextile, Skyline ir daug kitų. Dviejų dalių setai nuo ..... $150.00 iki $500.00

MIEGAMŲJŲ KAMBARIŲ BALDAI

Amerikos ir Europos stilių, raudonmedžio rie šuto, vyšnios, kadugio, klevo, ąžuolo, skirpsto ir kitų medžių.

5 dalių riešuto medžio miegamieji su Silver šlifuotu veidrodžiu parduodamas visur virš $200 pas mus tiktai $149.00

5 dalių Moderniausi miegamieji su dviem atskiro m lovom, Brazilijos raudonmedžio parduodami virš $500.00 pas mus tiktai $350.00

TELEVIZIJOS APARATAI:

Geriausių Amerikos Fabrikų: Dumont, Zenith, RCA, Admiral, Sylvania, Motorola, Westinghause, General Electric, ir daug kit ų — Traveler 21 inčo puikus mahagoni Kabinetas ant žemės pastatomas, juodu stiklu parduodamas $269.00 pas mus tiktai $175.00

17 inčų mahagoni Kabinetu stalo modelis tik ..... $ 99.00

ŠALDYTUVAI, PEČIAI, AIR CONDITION:

Šaldytuvai: Westinghause, Admiral, Norge, General Electric, Kelvinator 8 Cub. nuo $175.00

Pečiai, Crown, Universal, Maytag ir daug kitų. 36 inčų nedūžtamu parcelanu parduodami po $150.00, pas mus tiktai $129.00

Air Conditioning apšaldymui viso buto, stumdo mi iš vieno kambario į kitą, pirmą kartą rinkoje, naujausias išradimas tiktai $299.00

MATRACAI:

Vatiniai, spyruokliniai, ar pagal medicinos daktarų receptus. Svečių kambarių lempos nėra mums konkurentų nei skonio nei kokybės atžvilgiu. Kavos staliukai: Amerikos ir Europos fabrikų: Puikiau si staliukai nedegamu viršumi raudonmedžio, riešuto ar ąžuolo medžio tiktai ..... $15 — $ 29.00

Telefonui staliukai pigesni ..... $ 2.50

Kavos staliukai ąžuolo, ar riešuto ..... $ 6.50

9x12 linoleum įvairiausių spalvų ..... $ 5.50

KILIMAI:

įvairiausių dydžių, geriausių fabrikų kaip Bi gelow, Alexander Smith, Magee ir kitų. Vilnoniai 9x12 nuo ..... $39 — $150.00

Virtuvėn stalai: Formica viršumi su 4 puikiom kedėm parduodami $69.00 pas mus $ 39.00

7 dalių Chromo stalai parduodami po $130 pas mus ..... $ 99.00

KNYGOM SPINTOS IR RAŠOMIEJI STALAI:

Knygom spintos su stiklo durim, pakeičiamos lentynos — parduodamos $49.00 pas mus tiktai ..... $ 29.00

Knygom spintos ąžuolo, riešuto ar raudonme džio su stiklo durim parduodamos $69.00 pas mus tik ..... $ 39.00

Knygų spintos su šlifuoto stiklo stumdomom durim, europietiško skonio tiktai... $ 75.00

Visos prekės be sugadinimų, brokų, naujausio stiliaus.

Kainos be užprašymo, klientų sąskaitos nepar duodamos Finansų Kampanijom

Išmokėjimai iki 36 mėnesių ir ilgiau.

FURNITURE CENTER, Inc.

Kreipkitės į prekybos Vedėją

3222-24-26 So. Halsted St. Tel. — Victory 2-4226

Sekmadieniais — 10—5 v. neskaitome taksų. Pirmad., ketvirtad. 9—9:30.

Kitom dienom 9—6 v.

SUTEMA

R. SPALIS, Anglija

(Tęsinys iš praėjusio šeštad.)

— Mielas, negi mes bėgsime nieko blogo nepadarę. Kol aš ger biu tave, tol aš esu nepalaužiama. Pradžioje lyg ir sunku buvo, bet kai kartą susikaupusi pažvelgiau į save, kai pajutau, kad mes neturime ko slėpti, kas verstų prieš žmones nuleisti akis, tai toks džiaugsmas mane apėmė, tokia pajėgi pasijutau, kad tik juokai tos kliūtys. Ateinančios dienos vėl mane vilioja, o tos žmonių pastangos pradeda net l'nksminti. Laukiu kokios šunybės ir jokios daugiau nebijau, išmokau žiūrėti į ją, kaip į kokią pramogą. Pastebėjau, kad mano šypsnis baido nedraugus. Štai vakar sargienė, mane pamačiusi, į kitą gatvės pusę perbėgo.

— Bet daugiau nebedainuoji sode, ką anksčiau darydavai, — pastebėjo vyras.

Jieva nusijuokė:

— Dėl Liucės to nedarau. Ji negali mano balso pernešti, visad su triukšmu užšauna duris. Deja, pagavau save, kad ne vien iš pertekliaus energijos dainuoju, bet kad noriu paerzinti ją, o tas nuodija mane pačią. Juk neturime atsistoti lygioje plotmėje su Natkais, tai būtų mūsų pražūtis.

—Žmonos žodžiai neįtikino vyro. Jis vis labiau širdo ir krimtosi, ieškodamas progos viso miestelio akivaizdoje atlyginti Natkams. Su Liucija jis nenorėjo kovoti, bet mielai įžeistų Natkų, dar mieliau jam per veidą šertų, kad tik atsirastų pagrįsta priežastis, kuri žmonių akyse pateisintų jo žygį. Tačiau Natkus buvo atsargus, proga ne sitaikė, o ėdantis vėžys krimto Petraitį ir tarnyboje, ir namuose, ir sapne vargino, tačiau mokėjo pasislėpti nuo žmonos, kuri nieko neįtarė. Tas įtemptas laukimas, atidėliojimas pasiutiškai kiršino vyrą ir toje įsiutimo atmosferoje atsirado gundytojas.

Pasakotojas nutilo, nuleisdamas galvą tarp delnų, tartum nuvargęs. Laukiau tęsinio vis labiau domėdamasis, tačiau nepertraukiau jo susikaupimo. Pagaliau j's pakėlė į mane spindinčias akis.

— Šis pasakojimas mano patikrintas iki tos vietos. Nuo dabar prasideda spėliojimai, prielaidos. Juk negalima buvo reikalauti, kad kas laisva valia atidengtų savo sielą, kaip prieš kunigą.

— Suprantu, — linktelėjau galva.

— Toje erzlioje laukimo atmosferoje atėjo gundytojas pavidale kasininko. Ar jis juto, kas verda Petraičio viduje, ar ne — nesunku atspėti, bet jie susidraugavo. Porą kartų į klubą užėjo, porą kartų pavaikščiojo, na ir vieną vakarą šnekučiuodamas kasininkas pradėjo pasakoti savo rūpestį. Štai po ran ka turįs penkis tūkstančius ir negalįs jų paimti. Iššniukštinėjęs, kad stambi akcinė bendrovė nutarė fabr'ką statyti kaip tik jo tėviškėje. Pažindamas vietovę, jis žino tam sumanymui ir vienintelę tinkamą vietą. Jei jam pavyktų ją nupirkti prieš lemiamą akcinės bendrovės posėdį, jis kitą dieną parduotų su minėtu, jei ne didesniu, pelnu. Deja, savų pinigų jam neužtenka ir jis mielai pasiskolintų iš darbovietės, jei Petraitis sutiktų nutylėti trūkumą bent per tris dienas. Pradžioje supykęs Petraitis griežtai atsisakė padėti, bet gundytojas neatstojo, pričingai — daugiau pradengė paslaptį: įvardino ir firmą, ir vietą, parodė laikraščius, slaptai nurašytą protokolą. Pasisekimas rodėsi užtikrintas ir pusė pelno galėjo atsidurti Petraičio kišenėje. Už tuos pinigus jis galėtų naujai apstatyti butą, prabangiau negu Natkai tai padarė. Koks priešus nai kinąs netikėtumas, kiek jiems kalbų, kiek nemigo naktų ir kokie pasiutę barniai prasidėtų pas juos. Net kiršinti jie daugiau negalėtų, nes jis pats paleistų gandą, kad Natkai tai daro negalėdami suviršinti jo geresnių baldų. Abu sprogtų tai išgirdę.

— Kerštas rodėsi toks artimas, toks saldus, kad savaime smarkiau plakdavo širdis, tik ryžtis vis nesiryžo, nes nežinojo kaip Jievai pasakyti, kaip paaiškinti pinigų atsiradimą. Žinoma, meluoti tektų ir tai labai gudriai, kad joks įtarimas nekiltų, ir tai buvo tikrasis stabdys. Tačiau kartais mažmožis nulemia. Gatvėje Petraitis sutiko Natkus, kurie į jo pasisveikinimą vos atsakė, o paėję žingsnį kitą staiga prapliupo juoktis. Tas nulėmė. Reikiami pinigai dingo iš nedegamos spintos, žemė liko nupirkta ir tik pačiu paskutiniuoju momentu išdygo kliūtis. Fabriko planas netikėtai užkliuvo ministerio kabinete. Kilęs menkas neaiškumas galėjęs tęstis savaitę, mėnesį. Ten nesiskubino, o tuo tar pu susimokėliai pasijuto žuvę. Kasininkas apsimetė susirgęs ir dingo iš tarnybos, mėgindamas šį tą patirti, išeitį rasti. Petraitis liko vietoje, turėdamas uždavinį ilgiau slėpti trūkumą. Nelaimė atidarė jam akis, atsivėrusią bedugnę ir tik dabar jis pajuto atsakomybę už Jievą. Gal niekad jis jos taip nedievino ir nemylėjo, kaip tomis baisiomis dienomis. Jei savo mirtimi jis galėtų jai šviesesnę dieną užtikrinti — jis neabejotų, su šypsniu priimtų kiečiausią likimą, bet matyti ją pasibaisėjusią, per jį nublokštą į žmonių pasityčiojimą, panieką — varė jį iš proto. Laimė, kad po dviejų dienų košmaro žmona išvažiavo pas sirguliuojantį brolį. Vyras lengviau atskvėpė, nes bent namuose nerei'kėjo vaidinti, galėjo duoti valią užplūdusiems jausmams. Praėjo trys nervų įtempimo dienos, grįžo žmona ir tuo pat laiku tarnyboje Petraitis buvo perkeltas į kitą skyrių. Lygiai garbingoms pareigoms, bet jau ne prie pinigų. Paviršutiniai žiūrint, jis nebuvo pažemintas, bet Petraitis neapsigavo. Žinojo, kad direktorius patyrė, kas įvyko. Kol slaptai daroma revizija, jis dar paliekamas ramybėje, bet netrukus, greičiausiai valandų klausimas, jis bus viešai apkaltintas. Su ta nelaime ant pečių, jis pakvietė žmoną išvažiuoti už dešimties kilometrų į kaimą, kur jiedu paprastai praleisdavo atostogas, bei gražesnius sek-

(Nukelta į 6 psl.)

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SOUTH DAMEN AVENUE

ALL PHONES — WALBROOK 5-8202

Balandžio mėnesio 19, 20 ir 21 dienomis

COURVOISIER, Three Star Cognac	Fifth	$4.98
IMPORTED FRENCH BRANDY	Fifth	$2.98
CREME DE CASSIS	Fifth	$2.75
GRAIN ALCOHOL, 190 PROOF USP	Fifth	$4.89
1952 VINTAGE, Imported Bordeaux Red or White Wines	Fifth	69c
KIJAFA WINE	5th	$1.69
CINZANO VERMOUTH Sweet or Dry	Fifth	$1.39
DANSKI VODKA, 80 Proof	Fifth	$2.69
IMPORTED CANADIAN WHISKEY	Fifth	$4.28
NUYENS ASSORTED CORDIALS	Fifth	$2.89

SINCLAIR Gazolino Stotis "PAGALBA"

Sav. Ant. Stanevičius

Taisome automobilių motorus. Lyginame įdaužimus ir įlenkimus. Dažome ir atliekame įvairius kitus pataisymus.

NEBRANGUS IR GARANTUOTAS DARBAS

Mašinai sugedus, pribūname su vilkiku į įvairias vietas. Parduodame akumiliatorius, padangas ir kt. automobilių dalis.

2641 West 71st St.(kampas Talman Ave.)

Tel. PRospect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

JONAS GRADINSKAS

NAUJAUSI VOKIŠKI ULTRA HI-FI RADIJAI-PATEFONAI

J. G. TELEVISION COMPANY

2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998

TAISYMAS GARANTUOJAMAS RAŠTU — 100%

Sukaktuvinių Metų Dovanos Taupytojams

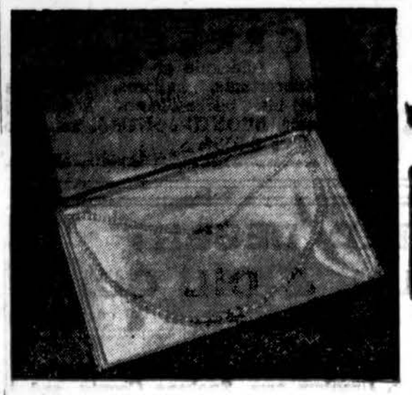

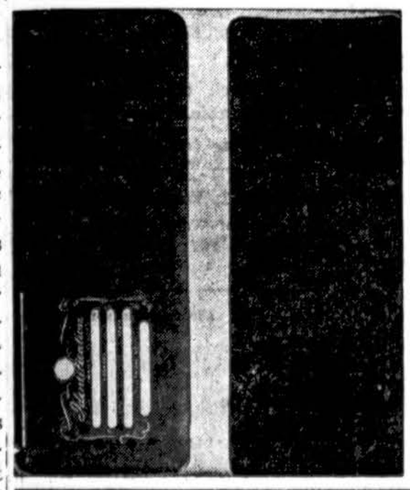

Šiais metais Crane Savings mini savo 30 metų sukaktį. Šia proga bendrovės vadovybė nutarė duoti dovanų visiems naujiems ir seniems taupytojams. Štai jos:

1. Kas atidarys naują sąskaitą arba padės į senąją $50.00 ar daugiau, tai gaus dovanų bendrovės raktą su termometru arba puikią piniginę.
2. Kas padės $150.00 ar daugiau, tai gaus stiprų ir parankų plastikinį arba nailoninį shopping bag (krepšį pirkiniams).
3. Kas padės $500.00 ar daugiau, tai gaus saugią dėžę dokumentams laikyti arba perlų karolius.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street LAfayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkewicz, sekr. ir advokatas

Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. APDRAUSTA IKI $10,000

DARBO VALANDOS: pirmad. ir ketv. nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadieniais nuo 9 valandos iki vidudienio.

Medicinos studijos Šveicarijoj

CAND. MED. V. BALČIŪNAS, Šveicarija

Šveicarijos universitetų medicinos fakultetai (atitinką JAV medical school) jau kuris laikas yra pasiekę gana augštą lygį. Todėl nenuostabu čia sutikti studijuojančių iš: JAV, Kanados, Pakistano, Indijos, Vakarų Indijos, Izraelio, Turkijos, Graikijos, Italijos, Prancūzijos, Austrijos, Vokietijos, Afrikos ir kitų kraštų.

Čia dėsto visam medicinos pasauliui žinomi profesoriai: Fankoni, Loeffles, Mooses, Bleules ir kt. Genevoje, Losannoje ir Freiburge (čia tik priešklinikinis kursas) dėstomoji kalba — prancūzų. Baselio, Berno ir Zuericho universitetuose — vokiečių. Studentais iš Amerikos priimami baigę pre-medical school su bakalaureato laipsniu ir už tai jiems užskaitomi vieneri metai studijų. Studijuojama 12 semestrų (6 metai) ir vienas pusmetis — priverstinos praktikos ligoninėse. Studijų yra 5 sem. priešklinikiškame kurse ir 7 semestrai klinikiškame kurse. Studijavimas laisvas. Pas kaitų metu niekas netikrinama. Visi tie, kurie lengvai planuoja gauti diplomą, to tenesitiki.

Semestrinis mokestis už mokslą susideda iš 32 frankų pagrindinio mokesčio ir už vienos savaitinės valandos paskaitą — 6 frankai. Už specialius kursus primokama papildomai. Semestrinis mokestis už mokslą svyruoja tarp 200-400 frankų (apie 50-100 dol.). Pragyvenimo minimumas mėnesiui apie 300 frankų (apie 80 dol.). Žinoma, kad galima pabandyti verstis ir su mažesniu pinigų kiekiu.

Gautą čia diplomą gerai vertina daugelis USA valstybių. Visose srityse dėstomi naujausi patyrimai. Tinkamai užbaigę šio krašto medicinos fakultetą galės lenktyniauti su JAV medicinos mokyklas baigusiais gydytojais.

Prašymus paduoti reikia pasirinkto universiteto rektoriaus vardu. Smulkesnių informacijų universitetas prisiunčia studentui, gavęs atsakymui pašto ženklus. Šio krašto universitetais turėtų susidomėti visi tie studentai, kurie dėl kokių nors priežasčių negali tuojau patekti į USA medicinos mokyklas arba tie studentai, kurie savo studijas yra nutraukę.

Vykstama iki Le Havre (Prancūzija) laivu arba lėktuvu (Šveicarijos lėktuvais). Nuolaidų lėktuvais išsirūpinti galima per Verband der Schweizerischen Studentenschaften, Auslandsamt, ETH 44a Zuerich 6, Switzerland (į vieną pusę apie 180 dol.).

— O jam, o jam kas atsitiko? Kaip su tais pinigais?

Pasakotojas pradėjo kikenti, bet tas kikenimas buvo toks sunkus, taip nesiderino su nuotaika, kad vos neriktelėjau, kad susivaldytų.

— Kasininkas nebuvo kvailys. Matydamas pavojų, jis taip vikriai apsisuko, kad jo paties apvogta įmonė perėmė tą žemę vėliau gerai uždirbdama. Nei žodelis viešumon neišėjo. Ar tai nejuokinga? — užbaigė tyliau, tartum gilumoje rinktųsi ašaros. Sekdamas jo įsispyrusių akių kryptį, pamačiau ant stalo fotografiją. Iš jos žiūrėjo į mane ramios, pilnos išraiškos ir jėgos akys, veidas atviras, mielas ir kilnus, lyg su lengva ironija lūpose, lyg su atlaidžia šypsena. Pakerėtas negalėjau akių atitraukti, kai pasakotojas staiga pasikėlė ir atsidūrė prieš mane, uždengdamas fotografiją.

— Jau vėlu. Čia minkštasuoly bus nepatogu, lovoje paguldysiu. Prašom į kitą kambarį.

Dažnai pabusdamas, įtempęs ausis, pakėlęs nuo priegalvės galvą, nakties mirtyje lyg ir pagaudavau basų kojų čiuženimą iš kampo į kampą kambaryje, kur neseniai sėdėjom.

Į rytą, man pradėjus rengtis, iš anapus durų nutilo bet koks garsas. Nepasibeldžiau, neatsisveikinau, bet, lyg nusikaltęs vagis, išsmukau į gatvę. Buvo veriančiai šalta ir mirkė reti, sodrūs lašai, blizgėdami tamsaus ryto tolimų žibintų šviesoje. Nekreipdamas dėmesio į orą, skridau į stotį džiaugdamasis palikęs basų kojų šlepsėjimą. Krūtinėje buvo lengva malonu — niekas neslėgė jos.

(Pabaiga)

Mineralai žmogaus kūne

Žmogaus kūne yra apie 20 mineralų, iš kurių bent 15 yra būtini. Mokslininkų apskaičiavimu, visi žmoguje esą mineralai sveria apie 61/4 svaro ir jų vertė yra tik apie 97 centus. Įdomu, kad jų, nors ir mažas kiekis, dažnai atlieka labai svarbius uždavinius. Pvz. dėka mažo kiekio kalcijaus žmogaus širdis plaka reguliariai; be kalcijaus — širdis pradeda mušti klaidingai ar ir visai sustoja. Arba — jodas. Visame žmogaus organizme jo vargiai ar susidarytų didumo kaip sagos galvutė, bet dėka jo žmogus normaliai auga, normaliai vystosi jo supratimas. Geležies pas žmogų yra tiek, kad iš jos susidarytų vieno cento pinigėlis. Ji yra tiksliai išdalinta mažytėmis dalelytėmis raudonuosiuose kraujo rutuliukuose, kurie apkeliauja visas 70,000 kylių ilgio arterijų, venų ir mažyčių kapilarų.

Geležies atsargų organizmas neturi. Jos priimamos maisto pavidalu o be to — senų ląstelių geležis siunčiama į kaulų smegenys, iš kurių, kaip iš sandėlių, imama naujoms ląstelėms. Geležies organizmas gauna ne tik iš valgomų kepenų, bet iš molasų, austrių, avižinių miltų, liesos jautienos, aprikosų, kiaušinių, džiovintų vynuogių su sėklomis, bulvių, špinatų, kopūstų.

Organizme turima ir truputėlis vario. Kalcijus ir fosforas palaiko kaulus stipriais. Kalcijus įeina į tą, panašią į cementą medžiagą, kuri riša ląsteles vieną prie kitos. Kalcijus reikalingas muskulams ir nervams. Kalcijaus pristigęs organizmas ima jį iš kaulų, silpnindamas skeletą. Patariama per savaitę išgerti bent penkias kvortas pieno, kad nepritrūktume kalcijaus. Kalcijaus taipgi gauname iš kiaušinių, bulvių, žuvų, ikrų.

Fosforas yra kiekvieno narvelio branduolyje ir protoplazmoje. Jo yra kraujo plazmoje, kūno proteine ir riebaluose. Fosforas paprastai yra tuose maisto produktuose, kur ir kalcijus.

Kasdienė druska parūpina organizmui sodiumą ir chloriną. Siera žmogaus organizme padeda sveikai augti plaukams ir nagams. Apskritai, mineralai mums yra taip pat svarbūs, kaip ir vitaminai. Jų pakankamai gauname vartodami įvairų maistą: mėsą, žuvis, kiaušinius, pieną ir jo gaminius, šviežius vaisius, riešutus, daržoves, sviestą, pilnų grūdų su sėlenomis duoną.

Stiklui plati ateitis

Owens-Illinois Glass bendrovės mokslininkas Oscar G. Burch skelbia, kad dabar tepanaudojamas 1% stiklo teoretinio stiprumo. Kada bus galima panaudoti bent 10%, tada stiklas daug kur pavaduos plieną, net tiltų ir namų statyboje. Mokslininkai numato, kad iš stiklo bus pradėta gaminti automobilių korpusas, traukiniai skries stiliniuose milžiniškuose vamzdžiuose, iš stiklo bus daromi lėktuvai, skirti kelionėms už Žemės atmosferos ribų, kaikurie tyrinėtojai Arktikoje bus apgaubti stiklo stogu ir ten bus galima kontroliuoti atmosferą.

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduot telefonu: VIrginia 7-6640.

Skelbkitės "Drauge"

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. KALNĖNAS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEmlock 4-8037
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)
duoda tremtinys prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI

CHIMNEY SERVICE
CHIMNEY LINER
Stainless Steel
For Gas Heat
25 Feet Installed
ONLY $64.50
Gas Conversion, Complete
Sheet Metal Installations
NU-WAY HEATING
1548 N. Springfield Ave.
HUMBOLDT 6-6310

SUTEMA

(Atkelta iš 5-to psl.)

madienius. Ten bent kelioms valandoms, jis tikėjosi nutolinti baisią taurę.

— Dviračiu pasiekę vietą, jie daug juokavo ir vakarienė praėjo nesudrumstoje nuotaikoje, nors Petraitis gėrė žymiai daugiau, kaip paprastai, o žmona, lyg to nepastebėjusi, savo keliu nesivaržydama ragavo tokius patiekalus, kurie jai buvo draudžiami, mat turėjo chroniską diverticulitį. Naktį ji pasijuto blogai, įvyko priepuolis ir reikėjo kuo greičiausiai vežti ją į ligoninę. Deja — buvo pavėluota...

— Kaip tai suprasti? — paklausiau, bijodamas tiesaus atsakymo.

— Ji mirė...

Kilstelėjau vietoje ir, nepajėgdamas nuslėpti baisaus nusivylimo, pramurmėjau.

— Nepalaikykit mane ciniku, bet ji per anksti mirė. Parodėt stiprią moterį ir, kada jinai atsistojo prieš didįjį mėginimą — jūs ją palaidojat. Negi pats likimas įsikišo ištrenkdamas jai iš rankų tulžies taurę?

— Likimas sakot... gal ir jis...

— Bet negi medicina liko bejėgė? Negi nebuvo pagalbos? Kaip gi taip pavėluotai?

— O gal vyras tyčiomis norėjo padėti likimui? — lygiai klausimų atsakė pasakotojas, žiūrėdamas į mane keistai, tartum pasityčiodamas.

Įleidau nagus į sofos atramą net sutratėjo pirštai.

— Jūs manot vyras tyčiomis užgaišo? — prašnabždėjau.

— Kas gali į tai atsakyti? Tačiau kartais gal lengviau nužudyti žmogaus kūną, negu jo sielą. Kam neteko atsidurti prieš šį klausimą, tas, žinoma, nepatikės, pasakys tuščias svaičiojimas. Tačiau kam likimas nepagalėjo šio kieto patyrimo, tas nesijuoks. Sakoma, vyras negali pakelti moters ašarų, bet šiuo atveju kažkas daugiau buvo negu ašaros. Reikėjo sugriauti jos tyrą džiaugsmą, supurvinti pagarbą ir pasitikėjimą, kurį jinai išugdė vyrui, sunaikinti ją pačią, išduoti Natkų ir jiems panašių pasityčiojimui, paversti ją invalidu, sulaužyti jos didžią dvasią ir po to sutikti jos akis... nutraukė staiga įsižiūrėdamas ne į matomą pasaulį, bet į mintis. Tylėjau ir aš kažkaip tuščiai išsėkęs, ir automatiškai įsiklausiau į lietaus barbenimą, į dejavimą, vėjo užgautos langinės.

— Ar jis tyčiomis nesiskubino? — staiga prabilo jo balsas. — Kas į tai atsakys? Bet gal beprotiškos mintys jį apsėdo, kad pats likimas jos gailisi, siųsdamas tuo laiku mirtingą priepuolį. Ir toje nakties beprotybėje gal savaime jam viskas krito iš rankų. Gal jis net ir negalėjo, gal tie minties stabtelėjimai trukdavo vos sekundės dalelę, o gal ir... ilgiau. Vieninteliu liudininkas toji prailgusi naktis, bet tai nebylus liudininkas, kuris nenuramins sąžinės...

Nepasijutau, kaip pakėliau taurę prie lūpų ir neatsimenu ar ją išgėriau ar pastačiau nepaliestą. Intuityviai daug daugiau pajutau, negu jo girti žodžiai galėjo perduoti. Slogutis suspaudė šalančią širdį ir, rodos, klykčiau jausdamas mumyse glūdinčius spąstus be jėgų ką nors kaltinti, ką nors pasmerkti...

Laikrodžiui išmušus vienuoliktą, vėl pastebėjau prieš mane sėdintį.

AKORDEONO PAMOKOS
Derinimas ir Taisymas

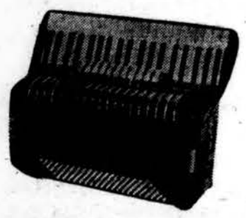

SPECIALIAI PRADEDANTIEMS
6 Pamokos $12.00
Su nemokamu pasinaudojimu akordeonu.
Tiktai susitarus.
JOHN BLUMBERG
(Lietuvis)
4107 Archer Avenue, Chicago, Ill.
Tel. AR 1-3453 arba VI 7-0350

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas — BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road, Willow Springs, Illinois

KAI REIKALINGAS
ORKESTRAS
(didesnis ar mažesnis)
Koncertams, baliams, vestuvėms ir kit. parengimams kreiptis į muz. BRONIŲ JONUŠĄ. Tel. PRospect 6-6584.

The Photographer To
LOVELY BRIDES Everywhere

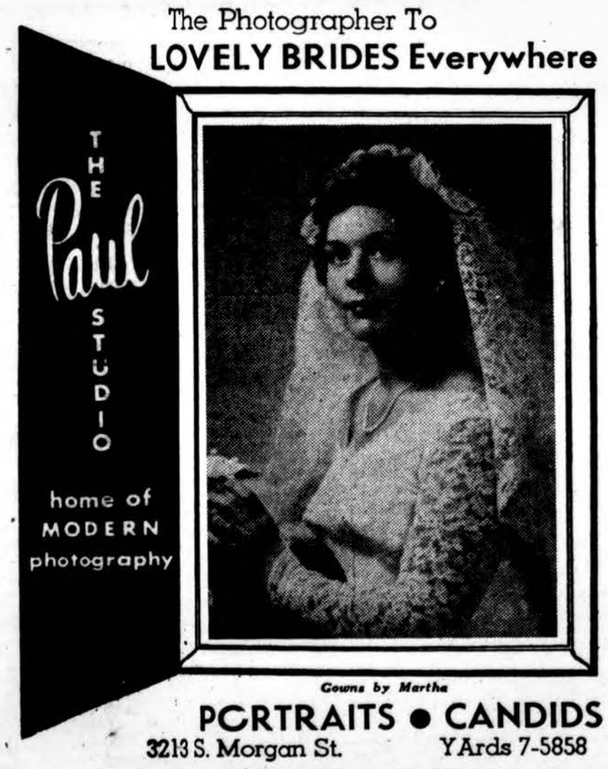

Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 S. Morgan St. YArds 7-5858

We will make your draperies
FREE
Select your choice of fabrics in your own home. Our decorator will call on you at your convenience. No obligations of course
Call TR 4-6930

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe; Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia misijas. Pasiaukokite Dievo tarnybai; darbuokitės po Panelės Švenčiausios vėliava; stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicių vedėjui. Laiške pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolijos darbus mokyklose, spaustuvėse, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pageidaujami moką kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta proga.

Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelei Švenčiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus.. Senus ir naujus daiktus priimame ofise.
Galima siųsti ir paštu.
Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas
REIKALAUKITE KATALOGŲ
Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje.
Siuntiniai pristatomi gavėjui 5—6 savaičių bėgyje.
T. KUCZEWSKI & COMPANY
4035 So. Richmond St. Tel. FRontier 6-6399
Ofisas atdaras: Nuo pirmad. iki šeštad., nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

Mes siunčiame **apdraustus siuntinius** į LIETUVĄ, Ukrainą, Rusiją ir visus Rytų Europos kraštus. Pradedant 1956 m. didelė nuolaida daiktams, užsakomiems Anglijoje.
J. KAMIENSKI
JANIQUE TRADING CO.
SKUBIAUSIAI IR PIGIAUSIAI PATARNAUJA SENIAUSIA EXPORTO FIRMA.
Chicago, Ill. — 2314 W. Chicago Ave. Tel. BR. 8-6780
Buffalo, N. Y. — 1162 Broadway. Tel. FI-1272
Persiuntimo ir muitų mokesčiai apmokami mūsų įstaigoj. Šeimos tėvynėje nieko nemoka. Atvykite ar skambinkite į mūsų įstaigą dėl informacijų ir kainaraščių.
Įstaiga atidaryta kasdien pirmad. — šeštad. nuo 12 val. iki 8 val. vak.

PAINTED DESERT URANIUM & OIL CO.
A Washington Corporation
Engaged in exploration for Uranium and other metals on properties in the Daybreak Uranium area, Spokane County, and in Ferry County, Washington; also in Grand and San Juan Counties, Utah.
PUBLIC OFFERING
12,000,000 shares of common capital stock at 1c per share fully paid, and non-assessable.
Write for Offering Circular to
W. M. FREDERICKS, Secretary-Treasurer
725 PEYTON BUILDING, SPOKANE 1, WASHINGTON
The Statutory Statement filed with the State of Washington is available for inspection at the Company's Office, 737 Peyton Building, Spokane, Washington.
W. M. Fredericks, Secy-Treas. Phone Madison 1851.
725 Peyton Building
Spokane 1, Washington
Please send me Offering Circular on PAINTED DESERT URANIUM & OIL CO.
Name (print) .....
Street .....
City ..... State .....

Mūsų bankas buvo saugi vieta taupyti praeityje, mes norime Jums pagelbėti ir dabar. Ar norite taupyti, ar atidaryti einamąją sąskaitą (checking account), ar gauti paskolą, mes visa tai galime Jums sutvarkyti gerai ir greitai.
METROPOLITAIN STATE BANKAS yra atsižymėjęs savo stipria ir pavyzdinga laikysena. Jis pergyveno abu pasaulinius karus ir depresiją ir indėlininkams išmokėjo pinigus pagal pareikalavimus.
METROPOLITAN STATE BANKAS yra pirmasis ir vienintėlis LIETUVIŠKAS Valstybės bankas visoje Amerikoje.
Visi indėliai iki $10,000.00 apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation, Washington, D. C.
Kviečiame ir Jus atvykti tuojaus pat į mūsų banką ir pasinaudoti jo patarnavimais, kurie palengvins Jūsų rūpesčius.
METROPOLITAN STATE BANK
2201 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois Tel.: Virginia 7-6430

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

K. GASIŪNAS SIUVĖJAS MOTERŲ RŪBŲ
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

PRANCŪZŲ KULTŪROS BRUOŽAI

Literatūra, muzika, kritika

A. J. GREIMAS, Egiptas

Paul Claudelis, paskutinysis talentingosios prancūzų rašytojų, gimusių apie 1870 metus, kartos atstovų, paliko šią žemę 1954 m. spalio mėn. Tačiau tiktai pernai metais poeto kūnas buvo galutinai palaidotas jo ūkyje, Brangues (Isere departamente), kur jau jis keleri metai buvo pasitraukęs gyventi. 1943 metais rašė jis: "Brangues, tai tikriausiai šitas bronzinis, tris kartus per dieną Angelus varpais kaląs, skiemuo, prie kurio, per šią dabartį, kuri jau yra virtusi ateitimi, buvo paruošta mano ausis, idant po ilgo jieškojimo, nusidriekusio per visą žemę, aš su juo sujungčiau savo paskutiniųjų metų poilsį.... Čia, po sena, samanomis ir vijokliais išklota mūrine siena, aš atžymėjau sau vietą. Čia, netoliese kaimo ir jo darbų, ilsėsiuosi aš, greta mažo nekalto vaikučio, kurį praradau ir prie kurio kapo dažnai ateinu pagvildenti rožančiaus grūdelius."

Penki geros muzikos mėnesiai Prancūzijoje. Dažnai kartojama, kad centralizacija yra viena iš didžiausių Dievo rykščių Prancūzijoje, kad Prancūzija kvėpuoja tik Paryžiaus plaučiais. Tačiau muzika, kiek atrodo, galutinai išsilaisvino, bent vasaros mėnesiais, iš Paryžiaus jungo: norint pasiklausyti geros muzikos, melomanui nebereikia važiuoti į Paryžių. Jis gali apkeliauti visą Prancūziją, besiklausydamas muzikos žavinguose provincijos miestuose kasmet ruošiamuose festivaliuose: gegužės mėn. — Bordeaux, birželio mėn. — Strasbourge, liepos mėn. — Aix'e rugpjūčio mėn. — Menton'e ir rugsėjo mėn. — Besancon'e.

Maroko namų statyba Cite Universitaire buvo baigta tuo metu, kai Šiaurinėje Afrikoje tęsėsi neramumai.

Andre Malraux populiarumas Amerikoje. Time magazinas pereitų metų liepos mėn. patalpino savo puslapiuose ilgą studiją apie šių dienų prancūzų intelektualinių sluogsnių padėtį, specialų dėmesį skirdamas Andre Malraux, kurio portretu buvo ta proga papuoštas žurnalo viršelis. "Ką daryti su siela, jei nėra nei Dievo, nei Kristaus?" — tokį siaubingą klausimą, pagal **Time,** iškelia Malraux kūryba.

Prancūzų Juodoji Afrika, Romos Kurijos sprendimu, **nustojo būti misijų kraštu.** Prancūzų Unijos Afrikos teritorijoms, kuriose, iš 40 milionų gyventojų, yra 4 milionai katalikų, 1955 m. sukurta atskira bažnytinė hierarchija. Šis nutarimas, kurio dėka įsteigta 11 arkivyskupijų — metropolijų, aiškinamas, kaip viešas Katalikų Bažnyčios pripažinimas, kad Prancūzų Unijos afrikietiškos teritorijos jau pasiekė pakankamo religinio subrendimo.

Critique žurnalas pereitų metų pabaigoj atšventė savo 100-jo numerio pasirodymą. Valstybinio Mokslinių Tyrinėjimų centro (CNRS) finansiniai remiamas žurnalas, **Critique** yra atvira visoms iš kitur ateinančioms įtakoms, sau tikslu jinai yra pasistačiusi tyrinėti plačių sintetinių studijų pagalba, visas naujas perspektyvas, kurios atsiveria prieš humanitarinius mokslus, meną ir literatūrą.

Raymond Aron Sorbonoje. Į Georges Davy, Durkheimo mokinio, vietą Sorbonoje pernai metais sociologijos profesoriumi buvo išrinktas Raymond Aron. Prancūzų opinija, įpratusi Arono vardą rišti greičiau su žurnalizmu ir politika, o ne su atšiauriu mokslu, buvo kiek nustebusi šiuo parinkimu. Savo mokslinę karjerą pradėjęs darbais apie istorijos filosofiją, vėliau pasireiškęs kaip vokiškosios sociologijos specialistas, Raymond Aron yra kartu artimas ir amerikietiškai sociologijai: jo pastarųjų metų visas dėmesys buvo skiriamas moderniškųjų visuomenių studijoms. Visai svetimas prancūziškajai sociologijos mokyklai, jis tikriausiai atneš į Sorboną naujų vėjų.

Arthur Honegger mirė po ilgos ligos, sulaukęs vos 63 metų amžiaus. Kilme šveicaras: "Ką aš gavau iš Šveicarijos?" — bandė atsakyti jis į šį keblų klausimą: "be abejonės, protestantiškąją tradiciją, visišką nesugebėjimą save apgaudinėti dėl savo paties darbo vertės, naivų padorumo jausmą, familiariškumą su Biblija", — Honegger visą savo gyvenimą praleido Prancūzijoje: "Prancūzijai aš dėkingas už visa kita: už intelektualinį susižavėjimą, už savo muzikalinį ir dvasinį išrafinavimą."

Jaunystėje pasireiškęs kaip revoliucinierius muzikos srityje, Honegger visam gyvenimui buvo priskirtas vadinamajai "Šešių grupei", kuriai be jo priklauso dar Darius Milhaud, Poulenc, Auric, Durey ir Germaine Tailleferre. Tačiau, kovodamas prieš impresionizmą ir neoklasicizmą, jis dar savo jaunystėje atrado J. S. Bachą, ir ši dvasinė giminystė nulėmė visą tolimesnį jo kūrybos vystymąsi: jau 1921 metais pasauly pagarsėjęs savo **Karaliaus Dovydo** oratorija, šveicarų ir vokiečių muzikos kritikų apšauktas naujųjų laikų Bachu ar Beethovenu, jis ir toliau jieškojo muzikalinių problemų sprendimo klasikinės tradicijos suderinime su moderniškosios dvasios reikalavimais.

Neskaitant keleto moderniško įkvėpimo veikalų, kaip **Pacific 231** ar ypač **Antigonos,** jo vėlyvesnieji kūriniai — sceniniai ar simfoniniai — pasižymi greičiau moderniškosios technikos — atonališkumo, polyfonijos — integravimu į klasikinio tipo veikalus, negu tikruoju moderniškumu. Jo vaisingas bendradarbiavimas su Paul Claudel, prasidėjęs **Joanos ant laužo** realizavimu, leido jam dar labiau išryškinti jo kūrybos tendencijas: muzikos veikalų monumentalumo ir prieinamumo masėms jieškojimą.

Cardijn apie aktyvumą

Visame pasaulyje pagarsėjęs jaunimo sąjūdžio organizatorius prel. J. Cardijn yra dinamiška šių dienų asmenybė. Jo pradėti jaunimo sąjūdžiai išsiplėtė 64-se pasaulio kraštuose. Ypač vertingos jo mestos naujos idėjos darbo jaunimui. Jo šios rūšies raštai, surinkti į vieną knygą, išėjo anglų kalba: "Challenge to Action", 148 pusl., kaina $2,50. Išleido Fides leidykla kurios vadovybėje dirba lietuvis J. Vilimas.

Prel. Cardijn dabar jau yra sulaukęs 73 m. amžiaus, bet vis dar pasilieka aktyvus jaunimo įkvėpėjas. Jo ugningas kalbas, straipsnius čia į anglų kalbą išvertęs paduoda jo ilgametis bendradarbis jaunimo sąjūdyje Anglijoje kun. Eug. Langdale. Šiame rinkinyje svarstomos dabarties pasaulio problemos, darbininkijos aktualieji klausimai, jaunųjų darbininkų uždaviniai jų atžvilgiu, žmogaus asmuo ir jo ugdymas šeimoje.

Įdomu, kad savo jaunimo sąjūdžius kurdamas prel. Cardijn turėjo pasikalbėjimų ir su skautybės įkūrėju Baden-Powelliu. Šiemet sueina prel. Cardijn auksinis kunigystės jubilėjus, taigi šis veikalas mums tuo įdomesnis kaip sukaktuvinis.

$6, 810,939 kultūros reikalams

Paskutinio 1955 metų ketvirčio laikotarpy Rockefellerio fondas kultūros reikalams paskyrė $6,800,000. Iš jų buvo duotos 34 stipendijos mokslininkams ir studentams iš 18 kraštų.

Mauriac'o žodžiai

Philosopihcal Library išleido Francois Mauriac'o veikalą "Words or Faith", kurį į anglų kalbą išvertė kun. Edv. H. Flannery. Tie Mauriac'o pareiškimai yra augštos literatūrinės vertės, gilūs filosofiniu mintijimu, persunkti giliu religiniu jausmu. Knygoje yra ir to Nobelio laureato kalba, pasakyta Stockholme, atsiimant premiją.

Psichoanalizė

Amerikiečių leidykla Kenedy davė vertimą italų mokslininko Agostino Gemelli knygos "Psychoanalysis Today". Išvertė John Chapin ir Salvator Attanasio. Prof. Gemelli yra gilaus išsilavinimo žmogus: psichologas, teologas ir medikas. Buvęs aktyvus socialistas, jis vėliau tapo kunigu ir vienuoliu. Jo knyga bus įdomi psichiatrams, kunigams, auklėtojams ir šiaip žmonėms, siekiantiems sekti šios srities mokslo pažangą. Savo veikale jis paliečia Freudo, Jungo ir kitų doktrinas. Knyga turi 153 pusl., kaina $2,95.

Knyga apie Belloc'ą

Dienraščio "London Daily Express" kolumnistas J. B. Morton paruošė spaudai, o Sheed & Ward leidykla išleido britų katalikų rašytojo Hillaire Belloc apibūdinimą veikale: "Hillaire Belloc: A Memoir" (185 pusl., $3). Veikalas atkreipė kritikų dėmesį.

Garso bangomis skaldo akmenis

Išrastas naujas būdas pašalinti akmenis iš inkstų: per šlapimo latakus paleidžiamos didelio dažnumo garso bangos, kurios suskaldo inkstuose esančius akmenis ir jie iš organizmo pašalinami be operacijos. Darytieji bandymai su gyvuliais nerodo jokių blogų padarinių. Apie tą atradimą praneša dr. Harold Lamport, iš Yale universiteto, ir dr. Herber Newman, iš Vyriausybės ligoninės New Yorke.

Šviesiausia žvaigždė — jauniausia

Californijos mokslininkai dr. L. Henyey ir dr. Karl-Heinz Boehm, talkinami kitų tyrinėtojų, nustatė, kad šviesiausia žvaigždė — Sirijus — yra jaunesnė kaip 100 milionų metų, taigi ji tėra kūdikis, prieš visą visatą, turinčią -5 bilionus metų. Iš to daroma išvada, kad žvaigždės gimsta įvairiais laikais. Pagal naujausią nuomonę, Sirijus atsirado iš pirmykščių rūkų, dulkių ir gazų.

Padidina šviesą 40,000 kartų

Bendix aviacijos bendrovė išrado aparatą, pavadintą Lumicon, kurs gali šviesą padidinti 40,000 kartų. Aparatas tai fluoroskopinis ekranas, į kurį žiūrima televizijos kameros pagalba, ko dėka labai tamsūs daiktai pasidaro šviesūs televiziniame paveiksle. Šio aparato dėka daktaras gali tirti ligonis labai silpnų rentgeno spindulių pgalba.

Kiplingo gyvenimas

C. S. Carrington davė stambų, 433 puslapių Rudyard Kiplingo gyvenimą, pavadintą "The Life of Rudyard Kipling". Išleido Doubleday. Kiplingas buvo labai kūrybingas, davęs 5 romanus, 200 novelių, 1,000 puslapių poezijos ir keletą tomų kitų raštų. Net praslinkus beveik 20 metų nuo jo mirties, jo kūryba susidomėjimas pasilieka gyvas.

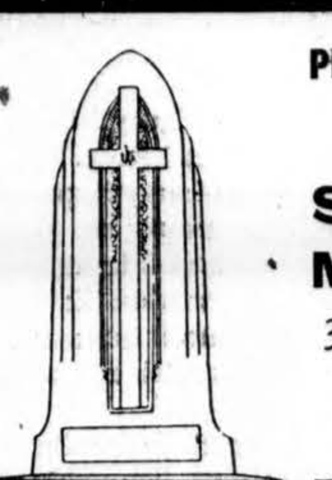
PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!
Telef. — CEdarcrest 3-6335

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba TOwnhall 3-2109

RCA 1956
TELEVIZIJOS FONOGRAFAI
Tik pas mus pirkdami gausit
• Nemokamai 3-jų mėn. pilną garantiją — darbas ir dalys.
• Nemokamai vidaus anteną ir instaliavimas.
• Iki $100.00 ir daugiau nuolaidos už jūsų seną televiziją.
Be to, visokiausi radijai, rekordavimo aparatai, lempos, baterijos, dalys ir kitų firmų televizijos
NUOŠIRDUS LIETUVIŠKAS PATARNAVIMAS
Frank's TV and Radio
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3240 South Halsted Street
Telefonas CAlumet 5-7252
PRANAS KERSIS IR PAULIUS F. ENDZELIS

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas
LIETUVA
yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.
Albumas Lietuva yra gražiausia dovana
Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido ATEITIS. Jį galima gauti:
ATEITIES administracijoj
916 Willoughby Ave.
BROOKLYN 21, N. Y.
Kaina 6 dol.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834

LIŪDĖSIO VALANDOJ Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 S. Western — 3 atskiros air-cond. koplyčios
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

New Issue
MIA NINA MINING CORPORATION
(A Colorado Corporation)
Offering 1,196,000 Shares
Non-Assessable Common Stock—(Par Value 5c)
OFFERING PRICE: 25c Per Share
The Corporation is engaged in the business of exploring for uranium, vanadium and other minerals.
The Corporation owns 44 unpatented mining claims located in Coconino County, Arizona, and Piute County, Utah. In addition to the above claims, the Corporation owns a State Mineral Lease comprising 160 acres in San Juan County, Lisbon Valley, Utah.
An Offering Circular may be obtained from
FIRST SECURITIES OF DENVER
507 University Bldg.
AComa 2-8981 Denver 2, Colorado
FIRST SECURITIES OF DENVER
507 University Building, Dept. A
Denver 2, Colorado Dept. D.
Please send me an Offering Circular relating to Mia Nina Mining Corporation Common Stock.
NAME .... Please Print
ADDRESS ....
CITY .... STATE ....

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
pataria:
1. Nepraleiskite visų uždirbtų pinigų. Taupykite nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
SAVINGS INSURED UP TO $10000
2202 WEST CERMAK ROAD
Tel. VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketv. nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiad. visai neatidaroma.

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams dalys. Firestone padangos.
1934 West 59th Street Tel. GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs auto specialistas

TROOST — PACHANKIS MONUMENTS
6819 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-3745
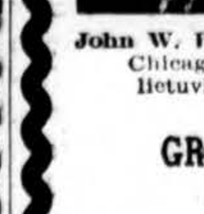
John W. Pachankis (Patch) Chicagos vienintelis lietuvis savininkas

Česlovas Vitkauskas, West Suburban atstovas Tel. TOwnhall 3-3252
GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMĄ RASITE PAS MUS.
Į paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.
Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Nuo pirmadienio iki penktadienio atdara vakarais.
ISSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA VAINIKŲ DIENOJE!

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.
Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VANCE
177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLympic 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672

MES PRISTATOME ANGLIS BEI PEČIAUS ALIEJŲ
DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS!
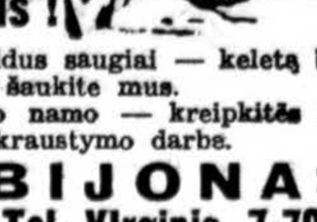
Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai — keletą blokų ar keliasdešimts mylių. Reikale šaukite mus.
Vieno kambario baldus arba viso namo — kreipkitės pas mus. Turį daug metų patyrimo perkraustymo darbe.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Avenue Tel. VIrginia 7-7097

Perskaitę dienr. "Draugą", duokite jį kitiems.

Akademinės Prošvaistės

No. 18

REDAGUOJA: V. KLEIZA, M. INGELEVIČIŪTĖ IR V. P. VYGANTAS
Redakcijos adresas: V. KLEIZA, 903 West Illinois Street, Urbana, Illinois

Žodžių pyla ir darbo kryptis

VYT. GERMANAS, Fort Benning, Georgia

Kareiviaudamas tolimosios Georgijos pušynuose turiu progų paskaityti lietuvių spaudą ir su įdomumu sekti studentiškąją veiklą. Per paskutinius šešis metus mūsų studentijos gretos nuo dešimčių išaugo į šimtus. Mūsų veikla išbujojo į suvažiavimus, studijų dienas, skyrius spaudoje, ir savo leidinius: **"Studentų Gaires"** ir **"Lituanus"**. Visa tai yra labai puiku. Viena, tačiau, pastebime, kad aktyvių kolegų, tų, kurie lankosi susirinkimuose, dalyvauja diskusijose, atvažiuoja į studijų dienas ar suvažiavimus, procentas mažėja, nors kas metai didelis skaičius "fuksų" pakelia mūsų skaičių. Bet, ar galima sakyti, kad jie aktyvūs, ar jie dalyvauja mūsų veikloje? Daugumas — ne! Kodėl? Ar ir visi augštesnių kursų kolegos dedasi prie aktyvios veiklos? Atsakymas vėl yra neigiamas. Kodėl?

Mūsų veikla plati, bet ar ji yra įdomi, ar ji yra tokia, kad patrauktų daugumą studentų? Mano manymu — ne! Paimkim studijų dienas. Rengėjai kviečia vertingus prelegentus iš gerbiamos visuomenės ir iš mūsų pačių tarpo. Puiku! Bet... Paskaitų temos dažnai yra netinkamai parinktos, dažniausiai filosofinio pobūdžio. Prelegentas, (tai ypač charakteringa magistrais ginkluotiems kolegoms) pradeda svaidytis iš Websterio gilumos iškastais žodžiais, pridėdamas jiems lietuvinančias galūnes. Vidutinis kolega, inžinierius ar chemikė, ekonomistas ar menininkė, tampa priblokšti tokios žodžių pylos. Nevienas pagalvoja "aš perdurnas šiai kompanijai" ir daugiau į studijų dienas ar susirinkimus nesilanko.

Ne vienas pastebėjom, kad jau keleri metai kalbame apie tą patį. Daugumoje, paskaitos sukasi apie vertybes, kultūras, politiką ar kitas temas, kurios daugiau domina filosofą ar politinių mokslų studentą, bet ne vidutinį kolegą — inžinierių ar chemiką. Net filosofui ar politikui nusibos klausyti kasmet besikartojančias kalbas. Ir štai, jis ar ji, vengs lankytis paskaitose. **Taikykim temas ne mažumai, bet daugumai!** O temų yra neišsiamiamos marios. Ir paskaitininkų rasime iš savo ar vyresniųjų tarpo, tik reikia jų pajieškoti.

Šiandien didysis mūsų tikslas yra išlaikyti lietuvybės dvasią savyje ir kolegose, kurie mus seka. Tie, kurie mokslus ėjome tėvynėje ar lietuvių gimnazijose Vokietijoje, nesam tokiam nutautėjimo pavojuj kaip kolegos pradedą mokslus dabar ar ateityje. Šiems kolegoms turime skirti mūsų dėmesį ir jau pats metas rasti būdų kaip juos įtraukti į mūsų veiklą.

Pastebėjome, kad suvažiavimų ar studijų dienų metu į paskaitas atsilanko procentaliai mažas būrelis studentų, kurių dalis ateina pareigos, bet ne įdomumo vedami. Tačiau, ateina vakaras, pobūvio ir šokių metas, menkai vėdinama ir permaža salikė būna prikimšta linksmų, besišypsančių jaunų ir ne taip jaunų kolegų ir kolegių. Ar tai rodo studentiškų pobūvių populiarumą? Manyčiau, kad taip. Daugiau dėmesio šios rūšies parengimams — gali būti viena iš priemonių. Stovyklos, gegužinės ir ekskursijos taip pat turėtų padėti.

Viena iš mūsų ydų tikrai nedomina jaunųjų kolegų. Tai politinio pobūdžio rietenos, kurias paveldėjom iš vyresniosios kartos, pridėdami savų ypatybių. Išmokim privesti šias rietenas prie minimumo, palikim jas rinkimų metui, nes juk visai jų nesišvengsim (geros valios vedami išvengtume jų ir rinkiminio laikotarpio metu — **Red.**).

Pabuskim, jau pats metas, nes pramiegosim didžią progą atlikti tikrai vertingą darbą mūsų tautai ir kraštui. Susirūpinkime jaunesniuoju kolega, patraukime jį ir ją į mūsų tarpą, kad visi drauge liktume ištikimais mūsų tautos vaikais.

Bendran darban

SAULIUS RIMKAITIS

Prieš kelias savaites spaudoje skaitėme 10 lietuviško jaunimo organizacijų atsišaukimą jaunimo peticijos reikalu. Šis reiškinys sutiktas su susidomėjimu ir yra vertas didesnio mūsų dėmesio. Trumpai tariant, norima surinkti mažiausiai 25,000 parašų, kurie su parengta peticija būtų įteikti Amerikos valdžios pareigūnams. Bandoma gauti audienciją pas patį Prezidentą. Tuo reikalu rūpinasi ALTAS. Peticijoje bus išreikštas prašymas ginti Lietuvos reikalus ir toliau laikytis nusistatymo, kad Lietuva nėra SSSR dalis.

Šį, jau seniau diskutuotą klausimą naujai ir konkrečiai iškėlęs V. Adamkavičius yra Centrinio Peticijos komiteto pirmininkas. Jam talkininkauja studentai A. Laucius, Vl. Šoliūnas ir R. Tallat-Kelpša. Su visu uolumu dabar renkami parašai. Atskiros organizacijos vietovėse veda akciją, kurios tikslas pasiekti kiekvieną lietuvį, idant jis pasirašytų po peticija. Birželio mėn. numatomas peticijos įteikimas. Kaikuriuose sluogsniuose su pagrindu kilo abejonės ar tai nebus tautininkų manevras save popularinti, tačiau toks galvojimas prasilenkia su tiesa, nes į šį darbą jungiasi visos jaunimo organizacijos ir ta peticijos akcija nieko bendro neturi su tautininkų sąskrydžiu. Evantualus įteikimo datos sutapimas su sąskrydžiu dar nereiškia tautininkų nuopelnus, nes pastarųjų įtaka jaunimo akcijoje nėra reikšminga. Įteikimo klausimas tvarkomas ALTo.

Kokios konkrečios naudos atsieksime tokia petiticija? Pirmiausiai, priminsime Amerikos pareigūnams, kad mūsų kraštas kenčia vergiją. Šis priminimas itin svarbus dabar, kai komunistai bando save kitoj šviesoj pristatyti, ir tokia efektinga peticija turėtų suteikti Amerikos valdžiai progos iškelti ir kitą medalio pusę. Antra, toks reiškinys turėtų susilaukti plataus reportažinio aprašymo amerikiečių spaudoje (tikimės, kad iniciatoriai šio aspekto nepamirš ir atitinkamai pasidarbuos). Pasiekti plačiąsias Amerikos mases mums visada vertinga; tegalime tik džiaugtis, kad bandoma jieškoti progos tą galimybę išnaudoti. Trečia, jaunimo **vieninga** akcija bus šviesus pragiedrulis mūsų politiniuose laukuose, **įrodanti vieningo darbo realias galimybes.**

O kuo gi atskiri akademikai gali prie šio darbo prisidėti? Atsakymas trumpas ir aiškus: kontaktuokite savo vietovės peticijos komitetus ir savo parašu bei savo darbu padėkite jiems įvykdyti savo užduotį. Skubėkime, nes mažai laiko liko iki darbo užbaigimo. Gi tas pareigas atlikę, galėsime džiaugtis kartu su visais kitais peticijai pritarusiais, kai birželio mėn. Washingtone bus įteikta ši peticija. Centriniam komitetui linkėtina, kad jie Alto pagalba sugebėtų išgauti audienciją tomis dienomis, kurios primintų baisiojo birželio įvykius.

KONKURSAS

VISIEMS STUDENTAMS IR ABITURIENTAMS

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Centro Valdyba, norėdama paskatinti lietuviškąją studentiją dalyvauti žodžio kūrybai ir pabrėžti lietuviškumo ugdymo momentą Sąjungos darbo programoje, skelbia literatūros konkursą:

1. Konkurse gali dalyvauti visi Lietuvių Studentų sąjungos JAV nariai ir 1956 mokslo metų abiturientai.

2. Premijuojama bus bet kurio žanro literatūrinė kūryba, poezija ir proza, rimta ar humoristinė.

3. Į konkurso jury komisiją sutiko įeiti mūsų jaunosios kartos rašytojai ir literatai Paulius Jurkus, Algirdas Landsbergis, Antanas Škėma ir Stepas Zobarskas. Penktuoju jury komisijos nariu bus pakviestas vienas Lietuvių Studentų sąjungos JAV narys.

4. Premijuotini kūriniai siunčiami iki 1956 m. rugsėjo mėn. 1 d. šiuo adresu:

Liet. Stud. S-gos
Literatūros konkursas
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

5. Sprendimo bešališkumui užtikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame voke nurodyti savo pavardę, adresą, lankomą universitetą, akademinį statusą ir studijų šaką. Abiturientai nurodo kurį vidurinę mokyklą baigta ir kada. Ten pat įrašomas kūrinio pavadinimas ir pasirinktas slapyvardis.

6. Konkurso premijos bus paskelbtos vėliau lietuvių spaudoje. Komisijos sprendimas yra galutinis. Konkursą laimėję ar jame atžymėti kūriniai bus išspausdinti periodinėje spaudoje.

Kviečiame visą lietuviškąją studentiją ir abiturientus parodyti šiam konkursui reikiamą dėmesį ir jame gausiai dalyvauti.

Liet. Stud. S-gos JAV Centro Valdyba

Radio Corp. mokslininkai išrado trasisotinį radijo aparatą, kurs įtaisomas į automobilius ir kurs tepareikalauja dešimtos dalies elektros energijos, ką dabar vartojamieji.

KAS YRA TAS "G. I. BILL"?

EDV. ŠULAITIS, Chicago, Ill.

Dažnai girdime kalbant apie "Korean G. I. Bill", kuris kitu terminu yra vadinamas — "Veterans Readjustment Assistance Act of 1952", ir nevisi suvokiame, ką šie žodžiai reiškia. Todėl čia pateiktos informacijos yra skirtos geresnei bendrai orientacijai, nors ir jos nėra pakankamai išsamios, ką varžo siauroki šio straipsnio rėmai.

Pirmiausia reikia pasakyti, jog šis įstatymas suteikia nevienam iš mūsų studentų nemažą paramą moksle. Šia parama pasinaudoti gali kiekvienas JAV karinėse jėgose tarnavęs žmogus, turintis sekančius privalumus: kitokią atleidimo rūšį negu negarbingą (dishonorable), tarnavęs karinėse pajėgose tarp 1950 m. birželio mėn. 27 d. ir 1955 m. sausio mėn. 31 d. (bent dalinai) ir aktyvioje tarnyboje išbuvęs mažiausia 90 dienų (nebent jeigu ankstesnis atleidimas buvo suištas dėl tarnybos laiku atsitikusio sužeidimo). **Pažymėtina, jog norint pasinaudoti "Korean G. I. Bill", nėra būtina, kad karinė tarnyba būtų atlikta Korėjoje: ji galėjo būti atitarnauta JA Valstybėse ar kitoje kurioje šalyje.**

Pagal "Korean G. I. Bill'į yra galima pasirinkti ketveriopą mokymosi būdą: 1. studijuoti mokyklose arba kolegijose; 2. mokytis amato; 3. lavintis žemės ūkio srityje; 4. mokytis korespondenciniu keliu. Šiame straipsnyje mes kiek plačiau sustosime ties pirmuoju mokinimosi būdu — studijavimu augšt. mokyklose.

Asmuo, kuris pasirinko studijas augšt. mokykloje, gali gauti iš valdžios pašalpą kiekvieną mėnesį. Ši pašalpa įvairuoja pagal jo išlaikomų asmenų skaičių ir jo mokslo pobūdį (pilną ar dalinį laiką). Čia pažymėsime tik kelis atvejus: asmuo, kuris mokosi pilną kursą ir nieko neišlaiko per mėnesį gauna 110 dol.; su vienu išlaikomuoju — 135 dol.; su 2 ar daugiau — 160 dol. Veteranai, imantieji nepilną kursą (vakarinėse mokyklose ar pan.) gauna proporcingai mažesnę pašalpą.

Kaip gauti pašalpą

Atlikus karinę prievolę, nieko bavo šį įstatymą pravedant, nelaukiant geriausia yra apsilankyti artimiausioje "Veterans Administration" įstaigoje ir ten užpildyti vad. — "Application For Program of Education and Training" (VA Form VB 7-1990). Joje yra smulkios instrukcijos, kaip atsakyti į įvairius klausimus, todėl čia nėra reikalo apie tai aiškinti. Ši forma, kartu su atleidimo iš karinės tarnybos dokumento kopija turi būti pasiųstą į centrinę veteranų įstaigą, kurioje duodama eiga pašalpos gavimo reikalu.

Praėjus maždaug mėnesiui laiko pašalpos prašytojas gauna vad. "Claim Number" kortelę, o po kiek laiko ir patį svarbųjį dokumentą vad. "Certificate for Education and Training", kuriuo yra pažymima, jog kreipimasis yra patenkintas. Ten taip pat yra pažymėta, kiek laiko pašalpa bus duodama. Normaliai šios pašalpos laikas priklauso nuo karinėje tarnyboje išbūto laiko, gaunant už kiekvieną tarnybos dieną, pusantros mokslo dienos, su 36 mokslo mėnesių augščiausia riba.

Ant šio paskutiniojo dokumento vėl yra duotos smulkios informacijos, kaip orientuotis pradėjus mokslą, kokius tolimesnius formalumus reikia atlikti ir pan. Be to, jau čia gali pagelbėti veteranų patarėjai, kurie yra visose didesnėse kolegijose ar universitetuose.

Baigiant reikia padaryti priminimą tiems kolegoms veteranams, kurie dar nepasinaudojo šia pašalpa, jog ilgai delsti nėra galima, nes ji po 3 metų, skaitant nuo karinės tarnybos užbaigimo dienos, nebus duodama. Taip pat dar žodis tiems, kurie studijuodami daro pertraukas ir neskuba užbaigti mokslą — įsidėmėti, kad pagal dabartinius įstatymus vėliausia mokslo baigimo riba, naudojantis minėta pašalpa, yra 8 metai nuo iš kariuomenės atleidimo datos.

Šis "G. I. Bill" yra didelė privilegija mūsų kolegoms veteranams, už ką jie gali būti dėkingi "American Legion" veteranų organizacijai, kuri daug pasidar

Lietuviai stud. Philadelphijoj

Philadelphia — Washingtono, Franklino, įvairių mokslo įstaigų bei muzėjų miestas. Šį "broliškosios meilės" miestą puošia ir didina apie 15 universitetų ir kolegijų, kurių beveik kiekviena turi nors po vieną lietuvį atstovą.

Ir ko mes nestudijuojame — chemiją, farmaciją, mediciną, kalbas, sociologiją, ir aišku, visokio plauko inžineriją. Didžiausias būrys lietuviškosios studentijos susispietęs Drexelio universitete, žinomame savo inžinierių paruošimu; čia atomus skaldo ir tiltus tiesia A. Gečiauskas, gyvai dalyvaująs Philadelphijos lietuviškoje veikloje, A. Česonis, L. Mockūnas, R. Kalvaitis, R. Lukas, V. Ramanauskas, K. Pliuškonis ir L. Jurskis, dabartinis vietos Santaros pirmininkas. Drexelis turi ir lietuvaitę, Darvydą Aleknaitę, kuri kažkodėl, norėdama išsiskirti iš savo vyriškių bendramokslių, studijuoja komercinius mokslus.

Studentų skyriaus energingasis pirm. A. Danta, Aldona ir Irena Žukauskaitės, ir Regina Aleknaitė, neseniai baigusi farmacijos fakultetą B. S. laipsniu, studijuoja Temple universitete. Garsiojo Pennsylvania u-to koridoriuose galima sutikti du pažystamus veidus: tai A. Lukas (— architektūra) ir Julija Žilinskaitė, ruošianti magistro laipsnį chemijoje. St. Joseph's kolegijoje du Broniai, Čikotas ir Majauskas, kala inžinerijos paslaptis "švelniame" jėzuitų prieglobstyje. Saulius Pliuškonis, greit išvykstąs kariniams pratimams, studijuoja komerciją La Salle kolegijoje.

Rita Žukauskaitė lanko galbūt gražiausią mergaičių kolegiją Philadelphijoje — Immaculatą, joje vadovaudama įvairiems klubams bei programoms. Linksmas ketvertukas keliauja iš visų miesto pusių kiekvieną rytą susitikti Chestnut Hill kolegijos vokiečių kalbos klasėje: tai Reima Binkytė, Zina Čikotaitė, Lilija Rozniekaitė ir Loreta Petrauskaitė. Philadelphijos jauniausioje vos dvejų metų sulaukusioje Holy Family kolegijoje lietuviškąją studentiją atstovauja Audra Gaigalaitė. Seniausiame katalikiškame universitete, Villanovoje, studijuoja A. Žukauskas, Philadelphijos studentų ateitininkų pirmininkas P. Mašalaitis ir A. Aukžemas. Į Philadelphiją iš Detroito atvyko Jona Vasytė, netrukus pradėsianti studijuoti muziką, ypatingai dainavimą Curtis konservatorijoje.

Ką mes veikiame savo ir bendruomenės labui? Šokame, dainuojame, vedame radijo valandėles, spaudos vajų, renkame narius Studentų Šalpos fondui, remiame Vasario Šešiolktosios gimnaziją, pildome anketas, ruošiam susirinkimus, paskaitas, linksmus vakarus ir vakarėlius.

Audronė G.

TRUMPAI IŠ VISUR

BENDRAI: 10 jaunimo organizacijų pasiryžo įteikti prez. Eisenhoweriui lietuvių jaunimo peticiją su 25,000 parašų. Kviečiame visus akademikus jungtis į šią akciją. Platesnių informacijų reikalais kreipiamasi į Lietuvių Jaunimo Peticiją, 6755 So. Western Ave., Chicago, Illinois — Chicagos studentų skyriaus susirinkime referatą skaitė V. Kavolis. — Tas pats skyrius buvo surengęs pasilinksminimą Velykų atostogų metu. — Bostono studentų skyrius surengė pabaltiečių vakarą. — Montrealio studentų susirinkime kalbėjo dr. Nagys ir S. Kęsgaila. — V. Volertas laikė paskaitą Baltimorės studentų susirinkime apie savitarpį sugyvenimą. — Detroito skyriaus akademikai balandžio 1-sios proga išleido juokų laikraštėlį "Pavasario Temperatūros". — Chicagoje esančiame Roosevelt universitete įsteigtas lietuvių klubas, kurio valdybon išrinktos L. Pakštaitė ir J. Junkerytė. — Tame pačiame mieste įvyko pirmasis Lietuvių Akademinio Alumnų klubo susirinkimas.

ATEITININKUOSE: Putnamietės surengė Šv. Tomo Akviniečio Pax Romana dieną, kurios metu dr. J. Girnius laikė paskaitą. — Studentų ateitininkų rekolekcijos įvyko Brooklyne ir Baltimorėje. — Į Los Angeles at-kų sambūrio valdybą išrinkta D. Karaliūtė. — Clevelando draugovės susirinkime tėvas Kidykas, SJ, skaitė paskaitą. — Tos pačios vietovės at-kų šventėje eilė kandidatų davė stud. at-ko pasižadėjimus ir savo pasirodymais prisidėjo prie meninės programos išpildymo. — Philadelphijos ateitininkai surengė vakarą. — Chicagos Marquette parko at-kų moksleivių kuopos globėjais pakviesti S. Katelytė, K. Kriaučiūnas ir E. Lauciūtė. — Korp. Giedra ir Šatrija pastangomis Chicagoje pravestas Šatrijos Raganos-Marijos Pečkauskaitės minėjimas. — Ten pat savaitę vėliau įvyko Korp. Šatrijos šventė su iškilmingu minėjimu ir koncertu, pritraukusiu jaunųjų meninių jėgų iš visų Amerikos dalių.

PAS SANTARIEČIUS: Bostoniečiai buvo surengę savaitgalio išvyką į New Hamshire kalnus. Tos pačios vietovės skyriaus susirinkime referatą skaitė T. Naginionis. — Los Angeles santariečiai parengė filmą iš organizacijos II-sios stovyklos, kuri įvyko praeitą vasarą. — V. Kavolis skaitė referatą Chicagos santariečių susirinkime. — Tos pačios vietovės skyrius išleido 1 balandžio proga juokų laikraštėlį Krambambulį. — Pasirodė naujas santariečių biuletenio numeris. — Šiais metais santariečiai neišstatė kandidatų į Studentų Sąjungos centrinius organus. Tenka apgailestauti tokį neatsakingą veiksmą; gaila, kad nerandama reikalo dalyvauti visus jungiančios sąjungos veikloje.

SKAUTAI AKADEMIKAI: Su pasisekimu praėjo Chicagoje surengtas vakaras, pritraukęs daug jaunimo. — A. Andriuškaitytė, N. Martinaitytė ir A. Ščiukaitė vadovauja Chicagos ASD skyriui. — New Yorko skautai buvo surengę pasilinksminimą. — Chicagos ASS skyriaus susirinkime išklausytas kun. Zakarausko pašnekesys. — Chicagoje surengtas šį pavasarį gimnazijas baigiančiam jaunimui vakaras, kurio metu jaunimas buvo supažindintas su studijų galimybėmis ir studentiškomis organizacijomis. — Worcesterio vietininku paskirtas V. Bliumfeldas.

ŠVIESOS SAMBŪRIO VEIKLA: Organizacijos dešimtmečio veiklai paminėti Chicagoje buvo surengtas vakaras. — Dr. K. Repečka skaitė paskaitą New Yorko skyriaus susirinkime, kuris buvo sušauktas minėto jubilėjaus proga.

POLITIKOJE: Uolią veiklą išvysčiusio Krikščioniškosios Demokratijos Studijų klubo pirmininku yra L. Tamašauskas. — Surengtas vyresniųjų ir jaunesniųjų krikščionių demokratų pobūvis pasilinksminimas. Rengimo komisijai priklausė E. Vitkus ir G. Mickevičiūtė. — NEI Jaunimo tarybos posėdyje lietuvių KD jaunimą atstovavo A. Žemaitis. — Vidurio Europos KD sąjungos jaunimo pasitarime New Yorke lietuvius atstovavo A. Vedeckas, L. Grigaitytė, V. Skrupskelytė ir A. Trimakas. — Detroitietė D. Šeputaitė buvo pakviesta į Grosse Point kalbėti apie komunizmą. — Illinois universiteto politinių mokslų departamentas parinko L. Sabaliūną ir 3 amerikiečius studentus atstovauti minėtą universitetą Principia kolegijos Elsah Illinois įvykusioje Public Affairs konferencijoje.

MOKSLAS IR MENAS: L. Trečiokas ir B. Mačiuika išlaikė pagrindinius daktaro laipsniui įgyti egzaminus ir dabartiniu metu rengia disertacijas savo specialybėse. — S. Zaunius NY universitete gavo istorijos magistro laipsnį. — M. Jonaitytė, turinti 4 metų stipendiją St. Francis kolegijoje Joliete, laimėjo tarpkolegėnėje parodoje pirmą vietą. — Daktaro laipsnį medicinos srityje įsigyjo A. Dulskas, lankęs Muensterio universitetą Vokietijoje. — D. Bajoraitytė baigė Bowling Green universitetą BS laipsniu. — D. Staniškis yra Čiurlionio ansamblio valdybos sekretorium. — V. Draugelis konkurso keliu laimėjo 1000 dol. negrąžinamą stipendiją. L. Leonaitytė išpildė kariškių surengtos arbatėlės meninę programą. — Putnamo studenčių iniciatyva pakviestas smuikininkas I. Vasyliūnas Annhurst kolegijos auditorijoje davė savo koncertą. Sveikintinos putnamiečių pastangos; tai jau trečias kartas kai jos sugeba universitete pravesti lietuvių programą.

SPORTAS: E. Šikšniūtė ir V. Tamsevičiūtė, vienintelės lietuvaitės studijuojančios fizinį auklėjimą, dalyvavo visos Amerikos rekreacinės ir fizinio auklėjimo sąjungos suvažiavime Chicagoje. — Į FASKĄ kandidatais išstatyti šie akademikai: V. K. Banelis, R. Babickas, J. Puškorius ir V. Valaitis. — J. Šoliūnas laimėjo antrą vietą Vid. Vak. apygardos stalo teniso pirmenybėse. — VI Š. Amerikos žaidinių pravedimo reikalais rūpinasi E. Šulaitis ir V. Adamkavičius.

POLITIKOS PLOTMĖJE: Lietuvių Frontas suteikė negrąžinamas stipendijas **A. Barzdukui ir T. Ivaškaitei... Krikščioniškosios demokratijos klubo** susirinkimuose paskaitas skaitė **Vysk. V. Brizgys ir dr. K. Šidlauskas.** Klubo valdybą sudaro **L. Tamošauskas** pirm., **A. Liulevičius, dr. K. Šidlauskas, R. Penkutė ir O. Stankaitytė...** Lietuvių Studentų **Santara** įgaliotiniais paskyrė **A. Gurecką** prie Liet. Tautinio sąjūdžio, **V. Steponavičių** prie Valstiečių Liaudininkų sąjungos ir **P. Tasiukonį** prie Rezistencinės Santarvės... **VLIKO** susitikime su vokiečių politikais Bonnoje dalyvavo ir akademikai **A. Žemaitis bei P. Jurkus.**